

75 éves az

Új Ember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

LXXVII. évf. 12.
(3787.)
2021. március 21.
Ára 220 Ft

ujember.hu
ujember@ujember.hu

Nem tökéletes, hanem jó apákra van szükség

Marton Zsolt váci megyéspüspök vette át tavaly decembertől a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Családbizottságának vezetését. Március 19-én a magyar Egyházban szentmisével nyitják meg a Ferenc pápa által meghirdetett Amoris laetitia-családévet. A családpsztoráció feladatairól, a családevről, a Szent József-évről és az apaságról kérdeztük a püspököt.

– A családbizottság vezetésével új megbízatást kapott. Mit jelent Önnek ez a szép feladat?

– Öröm és megtiszteltetés egy olyan előd nyomába lépni, mint amilyen Bíró László püspök, aki kedves rektorom volt a szemináriumban, ahol később utóda is lettem. Atyai jó barátom, tanácsadóm, rendszeres telefonos kapcsolatban vagyunk. Ugyanakkor kihívás is ez a megbízatás, mert rendkívül fontos terület a családpsztoráció, és egy nagy egyházmegye megyéspüspökeként vállaltam ezt a feladatot is.

– Beszűkültek a lehetőségek a járvány miatt, de zárt körben megtartott szentmisével megnyitják az Amoris laetitia-családévet. Hogyan készülnek az Egyházban a családpsztoráció szolgálatának fenntartására, megújítására?

– A budapesti Horváth Mihály téri Szent József-tempomban március 19-én ünnepélyesen megnyitjuk az Amoris laetitia-családévet. A szentmisén Erdő Péter bíboros, prímás lesz a főcelebráns, és én mondok szentbeszédet. Az eseményt a Bonum Televízió keresztül lehet majd követni élőben.

(Folytatás a 9. oldalon)

Interjú Marton Zsolt váci püspökkel az induló családevről

Fotó: Lambert Attila

Nem irányítani,
hanem terelni
szeretnénk

Beszélgetés
Sárvári Balázssal,
a Szent Ignác Jezsuita
Szakkollégium rektorával
5. oldal

Esterházy János-
emlékévké Prágában
7. oldal

A becsülettel végzett
munka
kiegyensúlyozottá tesz
Villanófényben
Kocsi György
11. oldal

„Nagyon szerette papi munkáját”

Örök nyugalomra helyezték Snell György püspököt

Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek március 9-én gyászszertartást vezetett Snell György püspök ravatalánál a Szent István-bazilika altemplomában, ahol örök nyugalomra helyezték az elhunyt földi maradványait.

Snell György címzetes pudentianai püspök, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye segédpüspöke, a Szent Jobb öre, a Szent István-bazilika plébánosa életének 72., áldozópapságának 49., püspökségének 7. évében, február 26-án hunyt el.

A gyászszertartáson az elhunyt közeli hozzátartozói mellett jelen volt Michael August Blume SVD, Magyarország apostoli nunciusa, Veres András, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke, győri megyéspüspök, Orosz Atanáz miskolci megyéspüspök, Marton Zsolt váci megyéspüspök, Mohos Gábor esztergom-budapesti segédpüspök és több pap testvér.

A járványra való tekintettel a szertartást és a temetést zárt körben tartották meg. Az elhunyt búcsúztatásába az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye Facebook-oldalán online lehetett kapcsolódni, illetve élőben közvetítette az EWTN Bonum Tv és a Mária Rádió.

(Folytatás a 3. oldalon)

A végére tartogatott jó bor

Az Amoris laetitia-családév megnyitása

Ferenc pápa Szent József ünnepén megnyitja az Amoris laetitia-családévet. A Szentatya szándéka alapján egy évet számunk arra, hogy Amoris laetitia kezdetű, a családban megélt szeretetről szóló apostoli buzdításáról gondolkodjunk, és elmélyítsük annak tartalmát. A pápai dokumentumról Boguár István, a győri Brenner János Hittudományi Főiskola és Papnevelő Intézet spirituálisa és dogmatikatanára írt ismertető sorozatot. Ennek első részét adjuk most közre.

Szentatyánk, Ferenc pápa 2020. december 27-én, Szent Család vasárnapján, az Úrangyala-imádság előtti ünnepi

bevezetőjében közölte a jelenlévőkkel, hogy 2021. március 19-én, Szent József ünnepén, az Amoris laetitia kezdetű, a családban megélt szeretetről szóló apostoli buzdítása megjelenésének 5. évfordulóján nyitja meg a család évét. Nem véletlenül érezhette át Krisztus szeretetének ösztönző erejére a pápa, hogy a már december 8-án, a szeplőtelenül fogantatott Szűzanya jegyesének, Szent Józsefnek tiszteletére meghirdetett szentévet össze kell kötni a család évével.

(Folytatás a 11. oldalon)

Intenzív gyógyász és intenzív apa

Találkozás Velkey Györggyel,
a Bethesda kórház főigazgatójával

Szent József évében édesapákkal beszélgetünk, hogy tapasztalataikon keresztül közelebb kerüljünk az apaság titkához. Velkey György János öt gyermek édesapja és öt kisgyermek nagyapja, a Bethesda Gyermekkórház főigazgatója, a Magyar Kórházszövetség és a Magyar Gyermekorvosok Társasága korábbi elnöke.

– A gyermekkórház főigazgatóságán vagyunk, ennél a tárgyalóasztalnál nem a magánéletéről szokott beszélni.

– Egyre többet kérdeznek a szakmán és az egészségpolitikán kívüli dolgokról is, de az apaság az egyik legnehezebb téma, mert igen erősen pedzegeti a belső világot. Nem sikertörténet, pedig minden gyermekünk remek. Az, hogy apa vagyok, fontos része az életemnek: kiemelt figyelmet, rengeteg energiát fordítottunk a gyereknevelésre a feleségemmel. Ugyanakkor az apa szerepét a gyermekeim felnőtté válásával le is zárom magamban, utólag nem szívesen elemzem, bár vállalom minden elemét.

– Nagycsaládból származik. Milyen mintát kapott az édesapjától és a nagyapáitól?

– A nagyapám cselekvőkész és példás emberek voltak. Az apai nagyapámat nem ismertem, az anyai pedig hét éves koromig élt, ebből az időszakból az elején három évet börtönben töltött. Mindketten határozottan kiálltak a hitükért.

(Folytatás a 8. oldalon)

Ferenc pápa budapesti látogatása a biztatás és a remény jele

Erdő Péter bíboros, prímás videoüzenete

Ferenc pápa az iraki útjáról hazatérőben, március 8-án a repülőgépen az újságírókkal beszélgetve elmondta, hogy szeptemberben Budapestre látogat. Ennek kapcsán Erdő Péter bíboros, prímás aznapi videoüzenetét adjuk közre.

Dicsértessék a Jézus Krisztus!

A mai nappal – Budapesten és környékén, de néhány más egyházmegyében is – egyházunk szigorúbb járványügyi rendelkezéseket vezetett be. Valóban erősen terjed a betegség, úgyhogy a templomokban a nyilvános istentiszteletek éppúgy szünetelnek, mint ahogy a tavaszi járványidőszakban az elmúlt évben.

Ugyanakkor azért azt is érezzük, hogy valahol közel kell hogy legyen már az alagút vége. Bízunk abban, hogy ez a mostani, kényszerű felülgasztés talán már nem fog olyan sokáig tartani.

Mindenesetre amikor halunk akár pap testvéreink halálhíréről is, akkor gondoljunk arra, hogy az isteni gondviseléshez folyamodjunk, és kérjük a járvány elmúlását.

Ez az a lelkiállapot, amelybe a mai napon egy nagyon jó hír hasított bele: Szentatyánk, Ferenc pápa hivatalos nyilatkozatban mondta ki, hogy elfogadta a meghívásunkat, és el akar jönni szeptemberben az eucharisztikus kongresszusra, hogy a *statio orbis*, a záró szentmisét celebrálja. Ezzel eleget tesz meghívásunknak, aminek mindannyian nagyon örülünk, és úgy fogjuk föl, mint a biztatás és a reménység jelét egy hosszú, járvánnyal, elzárásokkal és bizony a közösségi élet lefékeződésével terhes időszak után.

Imádkozzunk Szentatyánkért, imádkozzunk azért, hogy ez az eucharisztikus kongresszus a reménynek, a megerősödésnek, a lelki megújulásnak a nagy alkalma lehessen. Hangozzék fel újra és újra, amikor csak tehetjük –

videón vagy magánkörben, ahol bizonyos egyházmegyékben a templomokban együtt imádkoznak, ott szentmisék végén is –, az az imádság, amellyel Isten áldását kérjük a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus számára.

Most pedig időszerűnek érzem, hogy közösen elimád-

kozzuk azt az imát, amelyet a járványhelyzet kezdetén, még a tavalyi évben mondtunk:

Mindenható Urunk, atyáink Istene!

Hálát adunk neked a viláért, amelyben lehetővé tetted az emberiség életét. Hálát adunk a teremtés egész gazdagságáért és csodálatos tör-

vényszerűségeiért. Hálát adunk azért, hogy minden pusztító erő ellenére megmaradtunk, és képesek vagyunk arra, hogy világonkról és önmagunkról új és új felismerésekre jussunk.

Köszönjük, hogy egyénileg és közösségben is harcolhatunk megmaradásunkért és azért, hogy életünk egyre szebb és tartalmasabb legyen. De mindennél inkább köszönjük neked, hogy örök életre hívtál meg minket, és Krisztus Urunk megváltó halála és feltámadása által utat nyitottál nekünk az örök boldogságra.

Amikor olyan természeti csapások érnek minket, amelyek ellen a magunk erejéből teljesen biztos védelmet még végül is mindig a te kezdedben van az életünk.

Alázattal kérünk, segítsd a tudomány embereit, hogy mielőbb megtalálják a mostani járvány ellenszerét! Adj a társadalmak vezetőinek éleslátást, hogy megfelelő intézkedésekkel gátat szabjanak a fer-

tőzés terjedésének, segítsék a betegség megelőzését, leküzdését és a hatékony eszközök eljuttatását a rászorulókhhoz. Adj irgalmat és örök nyugodalmat a betegségben elhunytaknak, adj a betegeknek gyógyulást, az orvosoknak és az egészségügy munkatársainak erőt és áldást bátor helytállásukhoz. Erősítsd bennünk a hitet, a bizalmat és a segítő szeretetet, hogy megadhassunk minden lelki és testi segítséget beteg embertársainknak és a gyászoló vagy aggódó hozzátartozóknak. Add, hogy felelős viselkedésünkkel mi is hozzájáruljunk a betegség terjedésének elkerüléséhez.

Bocsásd meg, Urunk, minden bűnünket, amit gondolatlan, szóval, cselekedettel és mulasztással elkövettünk!

Szentháromság, Egy Isten, irgalmazz nekünk!

Boldogságos Szűz Mária, Betegek Gyógyítója, könyörögj értünk! Ámen.

Fotó: Merényi Zita

Ellenségeskedés helyett építsük együtt a békét (1.)

A Szentatya beszéde a vallásközi találkozóon Irakban

Ábrahám meghívásának helyén, a kaldeai Ur városában március 6-án a történelemben első alkalommal tartottak vallásközi találkozót, melyen a keresztény, a zsidó és a muszlim vallás legfelsőbb vezetői együtt vettek részt. A Szentatya erős felhívást fogalmazott meg minden vallás követőjéhez, hogy a gyűlölködést váltsák föl a béke és a testvériség építésével. Ferenc pápa teljes beszéde első részének fordítását az alábbiakban közöljük. A következő részben a beszéd folytatása és a találkozó végén arabul felolvasott ima fordítása olvasható majd.

Kedves Fivérek és Nővérek!

Ez az áldott hely visszavisz bennünket a kezdetekhez, Isten művének forrásaihoz, vallásaink születéséhez. Itt, ahol Ábrahám atyánk élt, úgy érezzük, hazatérünk. Ábrahám itt hallotta meg Isten hívását, innen indult útnak, ami megváltoztatta a történelmet. Mi annak a hívásnak és annak az útnak a gyümölcse vagyunk.

Isten arra kérte Ábrahámot, hogy nézzon fel az égbe, és számolja meg a csillagokat (vö. Ter 15,5). Azokban a csillagokban utódainak ígérte látni, minket látott. Ma pedig mi, zsidók, keresztények és muszlimok, együtt más vallású fivéreinkkel és nővéreinkkel, kifejezzük tiszteletünket Ábrahám atyánk iránt azzal, hogy hozzá hasonlóan cselekszünk: nézzük az eget, és járunk a földön.

1. *Nézzük az eget.* Évezredekkel később, ugyanazt az eget szemlélve, ugyanazok a csillagok jelennek meg. A legsötétebb éjszakákat is megvilágítják, mert *együtt* ragyognak. Ily módon az ég az egység üzenetét küldi nekünk: a Magasságos felettünk arra hív bennünket, hogy sose szakadjunk el a mellettünk lévő testvértől. Isten *felettünk állása* a testvér *másikjára* utal. De ha meg akarjuk őrizni a testvériséget, nem hagyhatjuk figyelmen kívül az Eget. Mi, Ábrahám leszármazottai és különböző vallások képviselői, úgy érezzük, hogy mindenekelőtt ez a szerepünk: segíteni fivéreinket és nővéreinket, hogy felemeljék tekintetüket és imájukat az Ég felé. Mindannyiunknak szüksége van rá, mert nem vagyunk elég-

segesek önmagunknak. Az ember nem mindenható, egyedül nem boldogulhat. És ha kizsorítja Istent, földi dolgokat fog imádni. De a világ javai, melyek miatt sokan elfeledkeznek Istenről és a többi emberről, nem jelenthetik földi utunk célját. Emeljük szemünket az Égre, hogy kiemelkedjünk a hiábavalóság alacsonyágából; szolgáljuk Istent, hogy kilépjünk önmagunk rabságából, mert Isten szeretetre készít bennünket. Ez az igazi vallásosság: imádni Istent és szeretni felebarátunkat. A mai világban, mely gyakran elfeledkezik a Magasságosról, vagy torz képet alkot róla, a hívőknek az a feladata, hogy tanúságot tegyenek jóságáról, hogy testvériségükön keresztül megmutassák az ő atyaságát.

A hit születésének e helyéről, Ábrahám atyánk földjéről, kijelentjük, hogy *Isten irgalmas*, és hogy *a legsúlyosabb vétség az ő nevének meggyalázása a testvérünk iránti gyűlölettel. Ellenségeskedés, szélsőségeskedés és erőszak nem születik vallásos lélekből: ezek a vallás elárulását jelentik.* És mi, hívők, nem hallgathatunk, amikor a terrorizmus visszaél a vallással. Sőt, a mi

dolgunk egyértelműen eloszlatni a féltreértéseket. Ne engedjük, hogy az Ég fényét eltakarja a gyűlölet felhője! Ezt az országot a terrorizmus, a háború és az erőszak sötét felhői lepték be. Minden etnikai és vallási közösség szenvedett tőle. Külön szeretném megemlíteni a jeziditákat, akik sok ember halálát gyászolták, akik közül több ezer nőt, lányt és kisgyermeket raboltak el, akiket eladtak rabszolgának, fizikai erőszaknak vetettek alá és áttérésre kényszerítettek. Ma imádkozzunk mindazokért, akik ilyen szenvedéseken mentek át, akiket még mindig elveszítettként vagy elraboltként tartanak számon, hogy mihamarabb visszatérhessenek otthonaikba! Imádkozzunk azért is, hogy a lelkiismereti szabadságot és a vallásszabadságot mindenütt tiszteletben tartsák és elismerjék: ezek alapvető jogok, mert szabaddá teszik az embert arra, hogy szemlélje az Eget, amelyért teremtett.

Amikor a terrorizmus behatolt a szeretett ország északi részébe, bárbar módon elpusztította csodálatos vallási örökségének egy részét, különféle közösségek templomait, kolostorait és istentiszteleti helyeit. De

abban a sötét időszakban is ragyogtak csillagok. A moszuli fiatal muszlim önkéntesekre gondolok, akik segítettek templomok és kolostorok rendbe hozásában, testvéri barátságokat építettek a gyűlölet törmelékei fölött, továbbá azokra a keresztényekre és muszlimokra gondolok, akik a közösen állítanak helyre mecseteket és templomokat. Ali Thajeel professzor úr arról is beszámolt nekünk, hogy visszatértek a zarándokok ebbe a városba. Fontos elzárándokolni a szent helyekre: az Ég iránti vágyakozás legszebb jele a Földön. Ezért a szent helyek szeretete és őrzése egzisztenciális szükség, emlékezve Ábrahám atyánkra, aki különböző helyeken oltárokat emelt az Úrnak az ég felé (vö. Ter 12,7,8; 13,18; 22,9). A nagy pátriárka segítsen bennünket abban, hogy minden szent helyet a béke és találkozás oázisává tegyünk mindenki számára! Isten iránti hűsége révén ő áldássá lett minden nép számára (vö. Ter 12,3); az, hogy ma itt vagyunk az ő nyomdokain, legyen az áldás és remény jele Irak, a Közel-Kelet és az egész világ számára!

Az Ég nem fárad bele a Földbe: Isten minden népet szeret, minden lányt és minden fiát szereti! Sose fáradjunk bele nézni az eget, nézni ezeket a csillagokat, hiszen ezek ugyanazok, amelyekre saját korában Ábrahám atyánk is nézett!

2. *Járunk a földön.* Égre emelt szemmel nem tartották vissza, hanem ösztönözték Ábrahámot arra, hogy járjon a földön, hogy útnak induljon, s ez az út utódain keresztül minden évszázadot és minden helyet érintsen. De minden innen indult, az Úrtól, aki „kihívta őt Urból” (vö. Ter 15,7). Az ő útja tehát *kimenetel* volt, mely áldozatokkal járt: el kellett hagynia földjét, otthonát és rokonságát. De feladva családját népek családjának atyja lett. Valami hasonló történik velünk is: úton járva el kell hagynunk azokat a kötelekeket és kötődéseket, amelyek – csoportunk-

ba zárva – megakadályoznak abban, hogy elfogadjuk Isten határtalan szeretetét és a többi emberben testvért lássunk. Igen, ki kell lépnünk önmagunkból, mert *szükségünk van egymásra*. A járvány megértette velünk, hogy „senki sem menekülhet meg egyedül” (Fratelli tutti enciklika 54.). Mégis mindig visszatér a kísértés, hogy eltávolodjunk másoktól. De „a »menekülj, ha tudsz« gyorsan »mindenki mindenki ellen«-re változik, és ez rosszabb lesz, mint egy vilájárvány” (uo. 36.). A mai zivatáros időben nem ment meg bennünket az elszigetelődés, nem ment meg a hadi felszerelés megerősítésére és a falak felhúzására irányuló verseny, sőt, ez még jobban eltávolít és még dühösebbé tesz bennünket. Nem ment meg a pénz bálványának imádása, mely önmagába zárja az embert, és az egyenlőtlenség szakadékait hozza létre, melyekben az emberiség elsüllyed. Nem ment meg a fogyasztás, mely elbódítja az elmét és megbénítja a szívet.

Az Ég egy másik utat mutat nekünk, ez a *béke útja*. Ez megkívánja, hogy – különösen viharos időkben – egy hajóban evezzünk. Becstelen dolog, hogy miközben mindannyiunkat megpróbál a vilájárvány okozta válság – és különösen itt, ahol a konfliktusok nagy nyomorúsághoz vezettek –, valaki mohón saját pénzügyleteire gondol. Nem lesz béke osztozás és elfogadás nélkül, olyan igazságosság nélkül, amely mindenki számára méltányosságot és fejlődési lehetőséget biztosít, kezdve a leggyengébbekkel. Nem lesz béke olyan népek nélkül, amelyek kinyújtják kezüket más népek felé. Nem lesz béke, amíg a többiek „ők” lesznek, és nem „mi”. Nem lesz béke, amíg a szövetségek valakivel szemben kötöttek, mert az egymás elleni szövetségek csak a megosztottságot növelik. A békéhez nem győztesek vagy vesztesek kellenek, hanem fivérek és nővérek, akik a múltbeli meg nem értések és sebek ellenére a konfliktustól az egység felé haladnak. Kérjük ezt imánkban az egész Közel-Kelet számára, különös tekintettel a közeli, sokat szenvedett Szíriára!

(Folytatjuk)

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News

A BIBLIA ÜZENETE

„Uram, látni szeretnénk Jézust”

Jn 12,20–33

János evangéliumában azt olvassuk, hogy néhány görög ezzel a kérdéssel fordul Fülöp apostolhoz: „Uram, látni szeretnénk Jézust” (Jn 12,21). A *látni* kifejezés az evangélista szóhasználatában nem csupán fizikai látást fejez ki, hanem valakinek a mélyebb megismerését és a vele való szoros, bensőséges kapcsolat kialakulásának vágyát is. Ezek a zárándokok tehát találkozni akarnak Jézussal, s ehhez attól a Fülöptől kérnek segítséget, aki már ismeri a Mestert. János ezzel arra tanít, hogy csak az tud másoknak segíteni, hogy meglássák az Urat, aki maga is látja őt, vagyis személyes barátságot ápol vele. Csak az tud hitelesen beszélni másoknak az isteni Mesterről, aki maga is beszél vele. Fülöp, aki a kezdetektől követi Jézust (Jn 1,43–44) így válik az egyik első misszionáriussá az érdeklődő pogány világ számára.

Valószínűleg a mi környezetünkben is élnek olyan férfiak és nők, akik nem ismerik még Jézus Krisztust, de titkon vagy kimondva ott él bennük a vágy, hogy találkozzanak vele. Fel kell tennünk magunknak a kérdést: életünk, szavaink, tetteink hozzájárulnak-e ahhoz, hogy mások megláthassák rajtunk keresztül az Urat? János evangélista hangsúlyozza: „Istent nem látta soha senki, az Egyszülött Isten nyilatkoztatta ki, aki az Atya ölen van” (Jn 1,18). Ahhoz, hogy hitelesen tudjunk tanúságot tenni Jézusról, szükséges, hogy szüntelenül kereszük és szemléljük az ő arcát, ahogyan a zsoltáros: „Uram, a te arcodat akarom keresni” (Zsolt 27,8), illetve ahogyan Ferenc pápa tanítja: „az élő Krisztust szeretném szemlélni” (Amoris laetitia 59.). Tekintetünk sokféle módon találkozhat Jézussal, de ezek közül kiemelkedik három lehetőség:

Az Úr arcvonásai a Szentírást olvasva rajzolódnak ki előttünk. Az Atya azt kéri tőlünk Jézusra mutatva: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik, őt hallgassátok!” (Mt 17,5) Az isteni Mester

pedig azt mondja: „Aki szeret engem, az megtartja tanításomat, s Atyám is szeretni fogja. Hozzá megyünk és benne fogunk lakni.” (Jn 14,23) Vagyis Isten szavát rendszeresen hallgatva és olvasva egyre jobban megláthatjuk, azaz egyre mélyebben megismerhetjük Jézus Krisztust. A Biblia imádságos olvasása során tehát találkozik az Atya vágya, hogy hallgassuk meg őt Fiában, és a mi vágyunk, hogy ezáltal bensőséges kapcsolat alakuljon ki Jézus és közöttünk.

Az Eucharisztia misztériumában kitüntetett módon láthatjuk meg Krisztus arcát. Hiszen ő azért adta nekünk ezt az ajándékot, hogy állandó útítársunk legyen, és mindig rá tudjunk tekinteni (vö. Lk 24,13–35). A szentmisében, a szentáldozásban és a szentségimádásban tehát azt a nagy titkot és erőforrást ünnepelehetjük, hogy az Úr néz minket, és mi láthatjuk őt, mert Jézus Krisztus – Pál apostol szavaival élve – „a láthatatlan Isten képmása” (Kol 1,15). A Mester tekintetét csendesen szemlélve, arcának vonásai egyre inkább a mi arcvonásainkka válhatnak a Szentlélek által.

S végül megláthatjuk Jézust minden embertársunkban is, de leginkább a szegényekben, hiszen maga az Úr jelentette ki: „Bizony mondom nektek, amit e legkisebb testvéreim közül egygel is tetettek, velem tettétek” (Mt 25,40). Mivel azonosította magát a szenvedőkkel, ezért minden nehéz helyzetben lévő testvérünk tekintetén keresztül ő néz ránk.

Törekedjünk arra, hogy mindennap szemléljük Jézus Krisztust a Szentírásban, az Eucharishtiában és embertársainkban, s így egyre inkább képessé váljunk rá, hogy a Szentlélekkel együttműködve másokat is el tudjunk vezetni Jézus arcának meglátására, vagyis a vele való személyes barátságra.

Nyúl Viktor

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A Szent Liturgiáról (12.)

A nagy ekténia elhangzása után először csendül fel a templomban a hívek éneke, bár már a könyörgésekre is énekelték az „Uram, irgalmazz”, a „Néked, Uram” és az „Ámen” választ. Önállónak nevezhető első énekük azonban az antifónák füzére. Ezek bemutatása előtt érdemes még figyelmet szentelnünk annak a ténynek, hogy ha valóban ünnepélyesen végzik a bizánci Egyházban a Szent Liturgiát, akkor annak minden szava – a pápi csöndes imák kivételével – énekelve hangzik el. Az egyiptomi koptoknál a civil életben a bírósági ítéletet is éneklő hangon hirdeti ki a bírő. A távol-keleti Japánban a szumómérkőzés győztését szintén énekes hangon hirdeti ki a mérkőzésvezető. Az Egyházban, az Isten dicsőítésére még fontosabb az éneklés!

A bizánci Egyházban nem használnak hangszert a szertartások során. Egyszerűen azért, mert a szent atyák azt tanítják, hogy az emberi énekhangnál nincs szebb, azzal mindent ki lehet fejezni, és az illik leginkább Isten dicséretéhez. S hozzáteszik, a hangszer elvonja a figyelmet a tudatos istendicsőítéstől, és teret enged a lanyhulásnak, mondván, „ha úgyis szól a hangszer, minek énekeljek”. Ennek némileg ellentmond az a tény, hogy, főleg a bizánci Egyház szláv ágában, többszólamú kórusok éneklék a Liturgiát. Ámde a vezető szólamot a hívek is követik, lehet látni a szájuk mozgásáról. A görög ágban pedig a monoton alá- és főléneklést végzik a hívek. Tény, hogy a liturgia ezen a területen is közös cselekvés. A hívek éneke alatt elhangzó első csöndes papi ima is igazolja ezt: „Urunk, Istenünk, (...) áraszd reánk s a velünk eszedőkre gazdag kegyelmedet és irgalmadat!”

A Liturgiában az első nagy énekes egységet tehát az antifónák képezik, melyeknek vasárnapra, hétköznapra, illetve az ünnepekre is külön szövegek van. Az antifónák minden esetben rövid zsoltárversek, amelyekre refrén következik.

„

A szent atyák azt tanítják, hogy az emberi énekhangnál nincs szebb, azzal mindent ki lehet fejezni

nép a pap és esetleg a diakónusok vezetésével ünnepélyes menetben vonult oda. Ilyenkor az előénekes (aki egyébként olvasni is tudott) énekelte a zsoltár verseit, a nép pedig a közbeszúrt refrént. Vasárnap: „Az Istenszülő imái által, Üdvözítő, üdvözíts minket”, hétköznap: „Üdvözíts minket, Isten Fia.” S mire a templomhoz értek, eljött a kis beemenet, a püspök és a papság ünnepélyes bevonulásának ideje. Ma már természetesen az egész részt a templomban végezzük.

Az antifonális éneklést úgy lehet elgondolni, ahogyan ma a máriapócsi zárándoklatok folynak, melyek kezdik a reneszánszukat élni. Itt a proceszsióban az előénekes „diktálja” a hosszú zárándokénekek sok versszakának sorait, a nép pedig közben az adott refrént énekl.

alvancsó István

MÁRCIUS 21., NAGYBÖJT 5. VASÁRNAPJA (Benedek, Bence, Flúei Miklós) – Jer 31,31–34 (Az Úr szövetséget köt népével, az új törvényt a szívekbe írja.) – Zsid 5,7–9 (Krisztus a szenvedésből engedelmességet tanult, és hódolatáért meghallgatásra talált.) – Jn 12,20–33 (Jézus meghirdeti, hogy a halálon keresztül dicsőül meg.) – **Zsolozsma:** I. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 60 – EE 541, 414, Ho 60 – EE 59, Ho 118 – EE 543, Ho 63 – EE 91.

MÁRCIUS 22., HÉTFŐ (Beáta, Izolda, Lea) – Dán 13,1–9.15–17.19–30.33–62 vagy Dán 13,41c–62 – Jn 8,1–11.

MÁRCIUS 23., KEDD (Mongrovejói Szent Turibiusz püspök, Emőke, Ottó) – Szám 21,4–9 – Jn 8,21–30.

MÁRCIUS 24., SZERDA (Gábor, Karina) – Dán 3,14–20.91–92.95 – Jn 8,31–42.

MÁRCIUS 25., CSÜTÖRTÖK – URUNK SZÜLETÉSÉNEK HÍRÜLADÁSA, GYÜMÖLCSOLTÓ BOLDOGASSZONY FŐÜNNEPE (Annunziata, Irén) – Iz 7,10–14 (Íme,

SZENTMISEKOMMENTÁR

Isten színe előtt kéréseiket megfogalmazzák (2.)

A liturgiát vezető pap imára hív: „Könyörögjünk!” Másodjára tart rövid csendet az ünneplő gyülekezet: ez ad lehetőséget arra, hogy most Isten előtt tudjuk és az ünneplő gyülekezet imájára is rábíz-zuk azokat a szándékokat, kéréseket, szükségleteket, hálát adni valókat, amelyekkel érkezünk. Bár a misekönyv szövege a fenti, egyszavas felhívást adja a pap szájába, mintha az általános rendelkezések szelleme arra hívna, hogy egy mondatra bővítsük – például így: „Szándékainkat, kéréseinket egyesítsük az Egyház könyörgésével!” – és így a gyülekezetben is tudatosodjon: most van itt az ideje a kérések csendes, személyes megfogalmazásának.

A latin hagyomány ezért is illeti ezt a könyörgést a *collecta* névvel. A latin *colligere* (egybegyűjt) igéből származik, és azt fejezi ki, hogy a pap által hangosan elmondott ima mintegy egybegyűjti a jelen lévő hívők imáját, és egy nagyobb, tágasabb, az egész közösség, sőt az egész Egy-

ház és a világ szükségleteit is figyelembe vevő imádságban fogja össze, ami az adott vasárnap vagy ünnep alaphangjából fakad. Ez az ima létrehozhatja bennünk azt a tapasztalatot is, hogy a szükségleteink, kéréseink nem értelmezhetőek önmagukban, és a világ nem ezek körül forog. Vágyaink néha más vágyakkal, törekvéseink más törekvésekkel ütköznek: ennek tudatosulása segít abban, hogy ne foglalkozzunk rögeszmén a kéréseinkkel, hogy le tudjuk tenni őket, és hitünket ne a feltétlen beteljesülésükre alapozzuk, hanem a Szentháromság egy Istenre, akire rábízunk ezeket: az Atyaistenre, Krisztus által a Szentlélekben...

Erre tesz pecsétet a könyörgés végén énekelt vagy hangosan mondott közös „Ámen”: sajátunk és közös kincünk lesz az a mód, ahogyan az Egyház imádkozni hív; az a bizalom, ráhagyatkozó nyitottság, amire példát ad, amiben elől jár ez a könyörgés.

Fehérvári Jákó OSB

A HÉT SZENTJE

Svéd Szent Katalin

Március 24.

1484-ben VIII. Ince pápa megengedte, hogy Karin Ulfsdottert, akit ugyan akkor még nem avattak szentté, de 1381-es halála óta szentként tisztelték, anyja mellett a Brigitta-rend második alapítónőjének tekintsék. Édesanyja, Szent Brigitta halála után neki kellett befejeznie a rendalapítás művét.

1331 körül született Ulf Gudmarsson és Brigitta negyedik gyermekeként. Ulf nagy birtokok és jövedelmező ércbányák tulajdonosa, a svéd uralkodóház rokona, a király bizalmasa és tanácsadója volt.

Karint, azaz Katalint Risberg kolostorában neveltették szülei. Amikor tizennégy évesen hazatért, férjhez adták Egard Kyrenihez. Rövid házasságuk alatt férje hozzájárulásával továbbra is vezeklő életet élt, mint Risbergben. Ezekben az években halt meg apja. Anyja nem sokkal később egy Alvastra melletti remetelakba vonult vissza. Ott látomásokban megbízatást kapott a rendalapításra, valamint arra, hogy menjen Rómába. Ősi családi birtokát, Vadstenát átalakította kolostorrá, és elutazott az Örök Városba. Négy évvel később megparancsolta lányának, hogy utazzon utána.

Az a Róma, ahol hosszú idő után újra találkoztak, számukra borzasztó város volt. A pápák negyven év óta Avignonban voltak, és szomorú történetek terjedtek udvartartásuk léhaságáról, simóniájukról és nepotizmusukról. A Krisztus földi helytartója iránti keresztény tiszteletnek nyoma sem maradt. Itáliában és mindenekelőtt Rómában szét-esett a rend. A nagy római nemesi nemzetségek véres utcai csatározásaikkal a város nagy részét rommá tették. Kecsenyájuk le-

gelték a fűvet, amely a Szent Péter-bazilikában sarjadt ki.

Brigitta és Katalin zárándokházat rendezett be; itt a hazájukból érkező számtalan zárándok jó szállást és olyan gyóntatókat talált, akik értették nyelvüket. Anya és lánya a nyomornegyedeket járták, és magukhoz vették az öregeket, a betegeket és az elárvult gyermekeket. Több mint húsz év telt el így.

1372-ben Brigitta élete utolsó nagy zárándokútjára indult Jeruzsálembe, és azt kívánta, hogy lánya kísérje el. Amikor visszatértek, az anya már haldoklott. Lelki örököséül Katalint rendelte, aki 1373-ban anyja relikviáival együtt V. Orbán bulláját is magával vitte hazájába. Ez engedélyezte a vadstenai nőknek a szerzetesruhát, a fogadalmat és az alapító regulája szerinti életet.

Vadstenában, ahol a növekvő közösség apátnője volt, nem töltött hosszú időt. 1375-ben már ismét Rómában volt, hogy a svéd királyi ház megbízásából előkészítse anyja szentté avatását. Itt találkozott Sienai Szent Katalinnal. VI. Orbán, aki alatt 1378-ban elkezdődött a nyugati egyházszakadás, kettejüket akarta Nápolyba küldeni, hogy Johanna királynőnek, aki a szakadár pápát, VII. Kelemen támogatta, lelkére beszéljenek. De a tervből nem lett semmi, Katalin pedig visszautazott Vadstenába, és nem sokra rá elhunyt.

L. K.

A hét liturgiája

B év

20,10–13 – Jn 10,31–42.

MÁRCIUS 27., SZOMBAT (Hajnalka, Augusztá) – Ez 37,21–28 – Jn 11,45–57.

MÁRCIUS 28., AZ ÚR SZENVEDÉSÉNEK VASÁRNAPJA, VIRÁGVASÁRNAP (Gedeon, Johanna) – Körmenet: Mk 11,1–10 (Áldott, aki jön az Úr nevében!) vagy Jn 12,12–16 – Iz 50,4–7 (Nem rejtettem el arcomat azok elől, akik gyaláztak, de tudom, hogy nem valólok szégyent.) – Fil 2,6–11 (Megalázta önmagát, ezért Isten felmagasztalta őt.) – Mk 14,1–15,47 (Passió) – **Zsolozsma:** II. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 77 – EE 89, 801–805, Ho 57 – EE 80, Ho 135 – EE 543, Ho 65 – EE 90.

Nem irányítani, hanem terelni szeretnénk

Beszélgetés Sárvári Balázssal, a Szent Ignác Jezsuita Szakkollégium rektorával

A Szent Ignác Jezsuita Szakkollégium (SZIK) segíti a jezsuita rend misszióit, szeretetszolgálati programjaival személyes támogatást nyújt a rászorulóknak, szakmai fórumain a szolidaritás szükségességére és formáira hívja fel a figyelmet. Az intézmény harmincéves. Ebből az alkalmából Sárvári Balázs rektorral beszélgettünk.

– Mit jelent pontosan a „szakkollégium” elnevezés?

– Általában azokat az intézményeket nevezik kollégiumnak, ahol a diákok laknak, alszanak. Ezek a hagyományos értelemben vett diákotthonok. Egy szakkollégium abban különbözik ezektől, hogy az itt élők valamilyen más tevékenységet is végeznek. Egy szakkollégium működését a Szakkollégiumi Charta és a szakkollégiumi mozgalom szabályozza és minősíti. A szakkollégiumi munkához különféle kurzusok, olvasóköri tarthatnak. A legtöbb ilyen típusú intézmény valamelyik egyetemhez kötődik, ám vannak olyanok is – mint például a Szent Ignác Jezsuita Szakkollégium –, melyeket más szervezet működtet. A mi szakkollégiumunknak jelenleg a Jézus Társasága Alapítvány a fenntartója. Nálunk tehát nem egy meghatározott egyetem hallgatói laknak, diákjaink között a meteorológustól a jogászon át a közgazdászig mindenki előfordul.

– A kollégium névadója Szent Ignác. Hogyan kötődnek a jezsuita rendhez?

– Szakkollégiumunknak van egy lelkesze, Bellovics Gábor jezsuita szerzetes, aki az intézmény vezetésében is részt vesz. Bármilyen lelki vezetési, kísérési vagy magánéleti kérdéssel lehet hozzá fordulni. Rendszeresen tartunk lelkigyakorlatokat, de teológiai kurzusunk révén is jelen van az intézményünkben a jezsuita lelkiség. A kollégium lakóinak be kell kapcsolódnuk a jezsuita művek tevékenységébe is. Ez azt jelenti, hogy van egy félév, amikor minden hallgatónak részt kell vennie a Jezsuita Kiadó, a Jezsuita Menekültszolgálat vagy a Jezsuita Médiairoda munkájában. A jezsuita rend egyik nagy missziója az arló projekt, mi ebben is közreműködtünk, egy online koncert létrehozásával több mint egymillió forint adományt gyűjtöttünk össze erre a célra.

– Milyen kötelezettségei vannak egy szakkollégistának? Mit kell még tanulnia?

– A kötelezettségek nem feltétlenül jelentenek a szó

szoros értelmében vett tanulást. Kurzusrendszerünkbe beillesztettünk tréningeket, készségfejlesztéseket és projekteket létrehozását is. A diákoknak nagy szabadságuk van abban, hogy miként valósítják meg ezeket. A Cédus Komplex Tanulmányi Versenyen, melyet minden évben középiskolások számára hirdettünk meg, több száz diák szokott részt venni. Ennek az eseménynek a szervezése és a lebonyolítása is a diákjaink feladatai közé tartozik. Fontos része a kollégiumi tevékenységnek a közösségi életben – a közgyűléseken, a táborokban, a szakkollégiumi önkormányzatban – való részvétel.

– Hányan laknak a kollégiumban?

– Minden évben közel hatvan fő iratkozik be hozzánk.

– Milyen felvételi követelmények vannak?

– Háromfordulós a felvételi folyamat. Általában nagy a túljelentkezés, idén száztizt hallgató adta be a jelentkezését, és körülbelül tizenötöt fogunk felvenni. Érdemes megjegyezni, hogy a tehetséges hallgatók közül sokan külföldi egyetemre mennek, ez pedig nagy kihívást jelent a szakkollégiumok számára. A felvételi során nem feltétlenül a tudásra, inkább a kreativitásra helyezzük a hangsúlyt. Olyan feladatokat adunk a jelentkezőknek, melyeknél különféle helyzetekre kell megoldásokat találniuk.

– Mondana erre példát?

– Lengyelországban tavaly tavasszal, a járványügyi korlátozások idején az egyik fitnessztermet átnevezték az egészséges test templomává, így szerették volna elérni, hogy továbbra is működhessenek. Azt kértük a jelentkezőktől, hogy értékeljék ezt a helyzetet a felhasználó, a jogszabályalkotó és a cég vezetője szempontjából. A feladatok közé tartozik egy bemutatkozó videó elkészítése is. A harmadik fordulóban pedig először egy játékban vesznek részt a jelentkezők, amiből megtudjuk, hogy mennyire képesek csapatban gondolkodni, jól tudnak-e együttmű-

ködni másokkal. Ezután egy hallgatókból álló bizottság hallgatja meg a jelöltet többek között az önkormányzatisággal kapcsolatos elképzeléseiről. Ismertetnie kell a motivációit, itt derül ki az is, hogy mennyire nyitott a közösségi életre. Végül a kollégium felkésze, a diákbizottság elnöke és a rektor hallgatja meg a diákot a szemléletmódjáról, a vallási kérdésekben való tájékozottságáról.

– Kik tanítanak itt?

– Tanáraink egy része állandó, emellett a hallgatók is javasolhatnak előadót. Ezenkívül – elsősorban online formában – külföldi szakemberek is bekapcsolódnak az oktatásba. A kurzusok megtartását folyamatosan figyelemmel kísérjük, így is ösztönözve az előadókat, hogy minél interaktívabb és érdekesebb órákat tartsanak.

– Hogyan lehet megfelelni a sokféle érdeklődésű diák elvárásainak?

– Sokkal több tapasztalatot szerezhet egy hallgató akkor, ha nem ugyanazokkal a kérdésekkel találkozik az egyetemen, mint a szakkollégiumban. Mi nagy hangsúlyt helyezünk a közélet megismerésére. A választási kampány idején például minden nagy párt képviselője járt nálunk, a hallgatóinknak így lehetőségük

volt arra, hogy első kézből tájékozódjanak. Emellett az interdiszciplináris kutatásnak is teret adunk. Ha egy meteorológus összedolgozik egy agrár szakos és egy gazdaságföldrajzos diáktársával, annak nagyon érdekes gyümölcse lehet. Hallgatóink tanulmányai a saját kiadványunk mellett egyetemi szaklapokban is meg szoktak jelenni.

– Fontosnak tartják „értékközpontú és a társadalmi felelősséget szem előtt tartó keresztény értelmiség” nevelését. Mit jelent ez pontosan?

– Erre a következő példát szoktam említeni: bármelyik mérnök tudja, hogy miként kell megtervezni egy stabil hidat, de azt már kevesebben, hogy hova kell építeni. Mi minden képzésünkben szeretnénk megjeleníteni egy normatív elemet is.

– Milyen tájékoztatósi pontokat tudnak nyújtani ehhez?

– Nem irányítani, inkább terelni szeretnénk a hallgatóinkat. Diákjaink sokféle környezetből érkeznek hozzánk, ezért is kell figyelemmel lennünk arra, hogy mennyire érint ez a sugalmazás. Fontos, hogy minden fiatal a személyes szabadságának megtartása mellett találjon rá egy-egy kérdés esetében a megfelelő válaszra. Igyekszünk szinte mindenről beszélni, elsősor-

ban az aktuális témákat vetjük fel a hallgatóknak.

– A Szent Ignác-i lelkiség hogyan van jelen a kollégium életében?

– Ennek van egy alulról és egy felülről építkező aspektusa. Diákjaink számára természetes, hogy van egy saját kápolnánk, és a szentmisén való részvétel is magától értetődő. Vizsgák idején maguk szokták megszervezni az egymásért szorító imaláncot.

– A szakkollégiumi életnek fontos része a Gyökerek Tábor és a szeretetszolgálat.

– A Gyökerek Táborban a Kárpát-medence nehéz sorsú fiataljait látjuk vendégül. Kollégistáink segítségével megismerhetik Magyarország legszébb tájait. A szeretetszolgálatban való részvételt megelőzi egy átfogó teológiai képzés és egy alapos gyakorlati felkészítés. Utóbbira azért van szükség, mert a szeretetszolgálatnak nagyon sok formája van. Egészen másra kell figyelni akkor, ha valaki hajléktalanokkal foglalkozik, mint amikor beteg gyerekeknek vagy idős embereknek segít. A Jezsuita Menekültszolgálat révén menekültek is laknak nálunk, hallgatóink részt vesznek az ő integrálásukban. Egy magasan képzett szíriai menekült sok évig oktatott is nálunk, kurzusokat tartott a közel-keleti viszonyokról.

– A harmincéves fennállás azt is jelenti, hogy most már elég sok egykori szakkollégista munkálkodik a maga helyén. Tartják velük a kapcsolatot?

– Ma már több egykori kollégista felelős beosztásban dolgozik. Vannak, akik továbbra is kapcsolatban állnak a jezsuita renddel, és kutatásvezetőink, illetve a kurzusokat tartó tanárok között is vannak régi kollégisták. Nagy hangsúlyt helyezünk arra, hogy hallgatóink találkozhassanak olyan nálunk végzett, befutott szakemberekkel, cégvezetőkkel, akik iránymutatást tudnak adni nekik. Ezt szolgálja a mentorprogramunk. Talán kevésbé látványos, ezért a kívülállók nem feltétlenül veszik észre, de az itt tanuló diákok nagyon összetartanak.

– Ha röviden kellene megfogalmaznia: mit tart a Szent Ignác Jezsuita Szakkollégium legfontosabb jellemzőjének?

– A nagyon korrekt kritikai szemléletet. Úgy gondolom, hogy a SZIK-esek még a többi szakkollégista közül is kiemelkednek azzal, hogy úgy tudják feltenni a lényegre mutató kérdéseiket, hogy az nem tűnik túlzottan provokatívnak. Igyekszünk mindenkit arra inspirálni, hogy mindig és minden helyzetben az igazságot keresse. Ezt az érdeklődést ugyanakkor egyfajta józan szelidség is jellemzi.

– Milyen jubileumi programokat terveznek?

– Március 19-én tartjuk meg XXXIII. Szimpóziumunkat, melynek idén *A jó, a rossz és a data* címet adtuk. Az *Alumni story-estre* március 26-án kerül sor. Erre az alkalomra Pólya Viktor, Haraszi Rajmund, Juhász Péter, Borsányi Gyöngyi és Pogrányi Anna öregdiákokat hívtuk meg. *Szerzői és személyiségi jogok a filmkészítésben* címmel Takó Sándor jogász, egyetemi oktató – *A martfűi rém* producere – tart előadást március 25-én. Az *Alumni karrier workshop* másnap, 26-án lesz, erre Lengyel Leát, Püskösty Andrást, Bárdos Dávidot, Deme Barnabást és Demény Mo-hay Borbálát hívtuk meg.

– Véleménye szerint milyen kihívásokkal kell szembenézniük a szakkollégiumoknak a következő időszakban?

– A felsőoktatás most nagyon komoly változás előtt áll, emiatt minden szakkollégium lépéskényszerbe került. A szakkollégiumok eddig azért lehettek versenyképesek, mert teret adtak a kiscsoportos, kreatív és személyes tanulási formáknak. Manapság viszont az egyetemek beépítik saját rendjükbe azt a képzési célt, amely eddig a szakkollégiumok jellemzője volt. Ha ez így lesz, akkor újra kell gondolnunk a magunk szerepét. A jövőben felértékelődhet a már említett interdiszciplinaritás. Emellett az is nagyobb hangsúlyt kaphat, hogy egy hallgató miként tud hatással lenni a környezetére. Ez azt jelenti, hogy az egyéni kezdeményezésekre épülő társadalmi felelősségvállalás fontosabbá válik majd. A másik kihívás, amire válaszolnunk kell, az online formák térnyerése. Mi fontosnak tartjuk az offline létet. A hajléktalanok problémáját például csak akkor lehet megismerni, ha személyesen találkozunk velük.

Baranyai Béla
Fotó: Finta Mari

AZ *Uj Ember* KÖNYVESBOLT LÉLEKERŐSÍTŐ AJÁNLATA

Hans Hellström Svéd Szent Brigitta 1490 Ft

A kereszténység és a koronaválság 2490 Ft

Fabio Rosini Istennek semmi sem lehetetlen 2990 Ft

Webáruházunkban továbbra is leadhatja a rendelését: bolt.ujember.hu

A legkisebbeknek készül az új intézmény

Letették a zalaegerszegi Szent Család Óvoda épületének alapkövét

Megkezdődtek Zalaegerszegen a Szent Család Óvoda bővítési, építési munkálatai. Ennek részeként március 5-én lerakták az új épület alapkövét.

Több mint 800 millió forintos fejlesztéssel valósul meg a bővítés a zalai megyeszékhelyen. Várhatóan 2022 őszére készül el a beruházás, amelynek köszönhetően egy 1120 négyzetméteres, öt csoportszobás, kápolnát és tornaszobát is magában foglaló, modern óvoda-épületet használhatnak majd a gyerekek, óvodapedagógusok. A kápolna és a tornaszoba összenyitható lesz, így nagyobb létszámú közösségi programok lebonyolítására is alkalmassá válik az épület.

Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára az ünnepségen beszélt arról, hogy a kormány az eltelt tizenegy évben többletutatnyi lépéssel segítette a családokat, a házasságokat, a gyermekvállalást. A 2010-es kormányváltásakor az egyik legfontosabb cél a nemzet megerősítése volt, ami a családokon keresztül valósult meg, elsősorban a családtámogatások és a munkahelyek megerősítése révén. Ebben az időszakban több mint 80 százalékkal nőtt a házasságok száma, illetve felére csökkent az abortuszoké – tette hozzá az államtitkár.

A kormány az elmúlt években támogatta az önkormányzati óvodák és bölcsődék építését, bővítését, és ugyanúgy támogatást nyújtott az egyházi fenntartású intézmények fejlesztéséhez. A zalaegerszegi Szent Család Óvodával

kapcsolatban Soltész Miklós megjegyezte: hármas összefogással, a város, a Katolikus Egyház és a kormány együttműködésével valósulhat meg a beruházás.

Az ünnepségen beszédet mondott Vigh László országgyűlési képviselő, Balaicz Zoltán polgármester, valamint Császár István általános helynök is.

Kovácsné Ujj Andrea, az óvoda vezetője arról szökött, hogy az intézmény 1997-ben nyitotta meg a kapuit, majd 2011-ben került egyházi fenntartásba, a Szombathelyi Egyházmegyéhez. Az induláskor 43 gyermeket nevelő óvodába ma már 105 kisgyerek jár.

**Forrás: Szombathelyi Egyházmegye; MTI
Fotó: MTI/Varga György**

A sikeres és hatékony nevelésért

Gimnáziumi képzéssel bővülő pedagógiai központ Székesfehérváron

Az óvodától az érettségig ívelő nevelési-oktatási intézményszerkezet jön létre a székesfehérvári Szent Imre Általános Iskola és Óvoda bővítése során. Spányi Antal püspök, Ugrits Tamás pasztorális helynök, püspöki biztos és Csák Lajos intézményigazgató március 9-én délelőtti tájékoztatta a sajtó munkatársait a részletekről.

A gimnáziumi képzéssel tovább szeretnék bővíteni a városban és környékén élő, a keresztény értékeket elfogadó családok iskolaválasztási lehetőségeit.

Spányi Antal püspök elmondta, a fenntartó azért döntött a négyosztályos gimnáziumi képzés elindítása mellett, mert az oktatási-nevelési munka nagy lehetőség a keresztény értékek átadására, és a Székesfehérvári Egyházmegye-ben az elmúlt mintegy harminc évben igen jó tapasztalatok születtek az oktatási intézményrendszer fejlesztése során.

„Egyházunk életéhez hozzátartozik a nevelés és az oktatás is. Egyik a másik nélkül nem lehet sikeres és hatékony. Az, hogy Európa kultúrája kialakult, elképzelhetetlen lett volna

és reméljük azt is, hogy az itt végzett fiatalok az egész társadalmat gazdagítják majd” tette hozzá a püspök.

Ezt követően Ugrits Tamás pasztorális helynök, az intézmény püspöki biztosa bemutatta azt a folyamatot, amellyel Székesfehérváron is megvalósulhat a teljes oktatási vertikum: „Minden szülőnek, pedagógusnak közös tapasztalata, hogy a gyermekek nevelése, lelki-erkölcsi formálódása, fejlődése nem fejeződik be a tizennegyedik évben, a 8. osztályos korban. Talán éppen ekkor kezdődik a legfontosabb időszak” – mutatott rá, majd elmondta, a budakeszi gimnáziumban való tanítás során megtapasztalta, hogy a 14–18 éves kor valóban az értékrend megszilárdulásának időszaka, illetve a lelki, vallási és közösségi igények legmeghatározóbb ideje egyben.

Ugrits Tamás azt is hangsúlyozta, a gimnáziumi bővítés lehetővé teszi, hogy a színvonalas oktató-nevelő munka által a hároméves kisgyermekből érett, felelősségteljes, jellemes fiatal válhasson.

„Fontos tapasztalat, hogy korunk sokkal komolyabb kihívásokat állít a fiatalok elé, mint akár tíz, húsz, harminc évvel ezelőtt.

az egyházi tevékenység és felelősségvállalás nélkül, amelynek gyümölcse évszázadokon keresztül megmutatkozott.

A magyarországi iskolák nagy részét Egyházak tartották fönf egészen a szocializmus, kommunizmus idejéig, majd a rendszerváltáskor, 1990-ben adódott lehetőségük újra az Egyháznak bekapcsolódni a nevelő-oktató munkába – emlékeztetett a főpásztor. – A Székesfehérvári Egyházmegyében 1990-ben két helyen, Mórón és Budakeszin indult egyházi iskola; a katolikus nevelési intézmények száma azóta húszra bővült az egyházmegyében. Ezekben több mint négyszáz pedagógus tevékenkedik, akik jelenleg 4700 gyermeket tanítanak és nevelnek. Az iskolákban magas szintű nevelés és oktatás folyik; a budakeszi és piliscsabai gimnáziumok évről évre az első száz iskola között szerepelnek az országos ranglistán. Jelenleg Érden és Tatabányán is az iskolák gimnáziumi osztályokkal való bővítése zajlik.”

A püspök szerint a fölszereltségében is igen korszerű fehérvári katolikus általános iskola nemcsak a keresztény családok életét szolgálja majd, hanem a város oktatásügyét is.

Kormányzati támogatással valósul meg a beruházás, és megvannak a személyi feltételek is. Spányi Antal elmondta, lehetőség adódik a gyerekeket úgy nevelni, hogy keresztény ember formálódjon belőlük, rajtuk keresztül pedig a családok hitélete is erősödjön.

A püspök hangsúlyozta, a Fehérváron élő családok jelentős száma ezt az iskolabővítést nemcsak hogy elbírja, hanem szükségessé is teszi.

„Amikor egy iskolabővítést tervezünk, akkor azt alaposan átgondoltuk, a megfelelő előtanulmányokat elvégeztük. Megkérdeztük a látókörünkben levő szülőket, akik örömmel mellénk álltak.

Ez azóta téma volt, amióta én a püspöki szolgálatomat elkezdtem Fehérváron, de korábban nem volt meg a lehetőség és a tapasztalat. Most van erős szándék, van érdeklődés a családok és a pedagógusok részéről is. Reméljük, ennek a gyümölcse nemcsak a gyerekek lelkében, az életbe való elindításában mutatkozik majd meg, hanem egész Fehérvár szellemi-lelki életében is.

Most abban a világban kell okosan, bölcsen keresztény értékrendre alapozni életünket, mindennapi munkánkat, mely még inkább sürgeti, hogy olyan fiatalokat oktassunk, akik a jelen, nehéz időkben helytállnak.

Fontos gondolata Egyházunknak, hogy nem attól értékes egy ember, amije van, hanem ami ő maga. Nem attól értékes az életünk, hogy mit tudunk kezünkbe venni, hanem attól, hogy belül, a szívünkben, a lelkünkben, az erkölcsünkben és értékrendünkben mennyire vagyunk szilárdak. Ezek az értékek adják meg a stabilitást.”

A Szent Imre Általános Iskola és Óvoda korábban is jelentős oktatási intézményként működött a városban, jól szolgált a katolikus értékrendet elfogadó családok igényeit, mára azonban eljött az ideje a következő szintre lépni – fogalmazott a helynök, hozzátéve:

Mindig éreztük a hiányt az általános iskolában, hisz tudtuk, tovább is segíteni lehetne a folyamatot az erkölcsi nevelésben, a keresztény értékrend átadásában. Iskolarendszerünk tapasztalata, hogy a fejlődésnek egy természetes iránya az óvodától az érettségig terjedő időszak.

Csák Lajos igazgató az épületbővítés jelenlegi állapotáról adott tájékoztatást, és szökött a leendő gimnázium pedagógiai-szakmai céljairól is. Ezek között szerepel az ideális, huszonöt fős osztálylétszámok biztosítása, a SANSZ program továbbfejlesztésének eredményeként a B2 szintű nyelvvizsga lehetővé tétele, az emelt óraszámú informatikaoktatás (robotika, honlapkészítés, programozás), valamint a felkészítés az emelt szintű informatikaérettségire is.

„Kaszap István hitvalló kispap városában méltó, hogy a Szent Imre Általános Iskola és Óvoda a fiatalok példaképének életszemléletével, a »Van célunk, van jövőnk!« reményteljes mottóval üzenjen e sokak által reményvesztettnek tartott helyzetben a gyermekes családoknak” – mondta végül az intézményvezető.

**Forrás: Székesfehérvári Egyházmegye
Fotó: Nagy Anikó**

Főiskolai tanári kinevezések a Sapientian

Orbán Viktor miniszterelnök a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola docenseit, Bakos Gergely OSB filozófust, a filozófia tanszék vezetőjét és Papp Miklós morálteológust, a főiskola morálteológiai tanszékének, valamint a családteológiai és az etikai intézetének vezetőjét 2021. március 1-jei hatállyal főiskolai tanárrá nevezte ki.

A főiskola szeretettel gratulál a kinevezetteknek akadémiai előmeneteliükhöz, köszöni eddigi oktatási és tudományos munkájukat, és sikeres munkát kíván a teológiai tudományok további műveléséhez, az Egyház és a társadalom szolgálatához.

Forrás és fotó: Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola

A magyar gazdaság és oktatás mentora volt

Elhunyt Gelsey Vilmos közgazdász

Életének 100. évében, február 26-án londoni otthonában elhunyt báró Gelsey Vilmos (William de Gelsey), a magyar gazdasági élet és oktatás fáradhatatlan mentora, a keresztény nevelés ügyének segítője. A magyar származású brit közgazdász, bankár az 1990-es évek óta szolgálta tudásával a magyar Egyházat.

Gelsey Vilmos 1921-ben Bécsben született, de Budapesten nevelkedett. 1939 óta Londonban élt. Tanulmányait a Budapesti Királyi Egyetemi Katolikus Gimnáziumban kezdte, majd 1942-ben Cambridge-ben, a Trinity College-ban diplomázott. Jelentős pénzintézeteknél töltött be vezető beosztást.

II. János Pál pápa 2005-ben a Nagy Szent Gergely Rend parancsnoki fokozatát adományozta neki a Magyar Katolikus Egyháztól

végzett tevékenységéért, különös tekintettel az 1687-es alapítású Budapesti Egyetemi Katolikus Gimnázium újraindítása érdekében tett szolgálatairól. 2011-ben megkapta a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje kitüntetését.

Kezdeményezésére és támogatásával 2015-ben jött létre a Szeged-Csanádi Egyházmegye Gelsey Vilmos Pedagógiai Intézete (Szegedi). Itt hozták létre és adták át évente a Báró Gelsey Vilmos-nagydíjat és a Báró Gelsey Vilmos-díjat a magyar köznevelésért elkötelezett, kiemelkedő teljesítményt nyújtó pedagógusok, valamint gazdasági szakemberek elismerésére.

Forrás és fotó: Szeged-Csanádi Egyházmegye

Boldog Meszlényi Zoltán püspök emléknapiján, március 4-én este Horváth Zoltán proto-notárius kanonok, esperes, plébános vezetésével mutattak be koncelebrált szentmisét a vértanú tiszteletére a terézvárosi Avilai Nagy Szent Teréz-plébániatemplomban. A szertartás előtt ünnepi vesperással emlékeztek a mártírhálált halt püspökre.

Horváth Zoltán a vesperáson idézett Meszlényi Zoltának az 1945 júniusában az esztergomi Szent Péter és Szent Pál-plébániatemplomban tartott papszentelésen elmondott beszédéből: „Visszaemlékszem arra az időre, amikor Rómában és Innsbruckban tanulhattam. Nevelőim számtalanszor figyelmeztettek atyai szavakkal, hogy az élet és különösen a papnak az élete katonáskodás a földön. A lelkipásztorkodás örök küzdelem saját emberi gyarlóságunkkal és azoknak az embereknek örök gyarlóságával, akik között élnünk kell mint a szent titkok kiszolgáltatóinak; hogy a világ az ő démoni erejével mindig ellentétes beállítottságú az Egyházzal szemben, mert nem tudja és nem is képes elviselni az erkölcsért és a jóért folytatott harcot, s ennek a harcnak végső kimenetelére vetett győzedelmes hitet, mellyel az

Töretlen hűség Krisztushoz

Boldog Meszlényi Zoltán élete és vértanúsága

Egyház papjai előtte jelentkeznek.”

Az esperes, plébános arról beszélt ezután, hogy a II. világháború után Kelet-Közép-Európában valóban hatalomra jutottak az ateista, démoni erők, melyek Nyugat-Európában a liberalizmus köntösébe bújtak. Mindkét irányzat célja ugyanaz volt, ahogyan Szent II. János Pál pápa megfogalmazta: a kommunizmus és a kapitalizmus is az ember kiszákmányolásáról szól, és arról, hogy a személyt szolgáltságban tartsa.

Meszlényi Zoltán az idézett beszédben arra is kitért, hogy Serédi Jusztnián hercegprímás 1944 végén, látva népünk tragikus sorsát, kiadta papjainak a parancsot, hogy küldetéséhez híven mindenki maradjon meg a gondjaira bízott hívek között. „És amikor figyelmeztetett, hogy a papoknak a legnagyobb megpróbáltatások idején is teljesíteniük kell kötelességüket, még a vértanúság árán is, a mártírium gondolata nem döbbenett meg, nem csodálkoztam, sőt, természetesnek tűntek fel az Üdvözítő szavai, eljön az óra, hogy mindaz, aki megöl titeket, szolgálatot vél tenni Isten-

nek” – fogalmazott Meszlényi Zoltán 1945 júniusában.

Horváth Zoltán terézvárosi plébános az ünnepi szentmisén mondott beszédében emlékeztetett rá, hogy az 50-es években sokan – akár véres vagy fehér vértanúság, üldöztetés által – megélték azt, amiről Meszlényi Zoltán az 1945-ös papszentelésen beszélt.

Tudjuk, hogy Brenner János és Meszlényi Zoltán mártírhálált haltak, de fogalmunk sincs, mit érezhetett az a rengeteg pap, akinél éjszaka megjelent a lefüggönyözött fekete autó... és elvitték, megverték, megkínózták őket. A világ ma sem fogadja be

Krisztus erkölcsi tanítását – folytatta a szónok –, sosem fogja megérteni az Egyház jóért folytatott küzdelmét, hogy lehet önzetlenül, szeretetből, mindenféle hátsó szándék nélkül jót tenni az emberekkel. A világ több pontján napjainkban is fizikailag üldözik a keresztényeket. Am az üldöztetés szellemileg is zajlik, a médián keresztül, úgy, ahogyan azt csak a démon, a sátán tudja: vádolja, lejáratja az Egyházat, a kereszténységet, rossz színben tünteti fel, miközben úgy tesz, mint aki jót szeretne adni az embereknek. Ezzel együtt kell élnünk, de soha ne felejtjük el Jézus sza-

vait: az Egyházon a pokol kapui sem vesznek erőt. Az Egyház, ha Krisztust, az ő erkölcsét és igazságát hirdeti, éli, fennmarad a világ végéig. Ez adott erőt a börtönben Meszlényi Zoltánnak és nagyon sok névtelen társának, így tudtak kitartani a hűségben mindvégig, a legsúlyosabb megpróbáltatások idején is. Ez adjon nekünk is erőt, minden megkeresztelt katolikusnak.

A szentmise evangéliuma Lukács könyvéből hangzott el: a gazdag ember és a szegény Lázár története (Lk 16,19–31). Homíliájában Horváth Zoltán megvilágította: a gazdag ember nem azért került a pokolra, mert nem tudott hinni, hanem mert nem tudott jót cselekedni a szegény Lázárral. Ő pedig nem azért emelkedett fel a meny-nyek országába, mert szegény volt, hanem mert egész életében szenvedett. Jézus azért jött el a világba, hogy megváltó halálával minden embert üdvözítsen. Mindnyájunkért meghalt a keresztén, a meny-nyek országának kapuja valamennyiünk számára nyitva van. Nagy azonban a felelősségünk: képesek vagyunk-e

úgy élni, hogy vonzóvá tesszük az emberek előtt Krisztus és az Egyház tanítását, rávezetjük-e őket személyes példánkkal az üdvözülés útjára?

A plébános röviden ismertette Meszlényi Zoltán életútját, kiemelve, hogy folyamatosan haladt előre az egyházi hierarchiában. Elbízhatta volna magát, hiszen olyan sok ember fordul ki magából, ha hatalomhoz jut. A hatalom és a pénz birtoklása, közelsége tönkre tudja tenni a személyt. Meszlényi Zoltánnal azonban nem ez történt: püspökként is közel tudott maradni az emberekhez. Létrehozott például egy gyermeksegélyező alapítványt, melyet aztán anyagiilag is támogatott. Olyan gyerekeket gondoztak csecsemőkoruktól kezdve, akik egyébként az utcán tengődtek volna. A szegényeket is rendszeresen támogatta a püspök. Tisztában volt azzal, amivel az evangéliumi gazdag ember nem: a szegény azért áll ott a kapujában, hogy neki alkalma legyen jót tenni vele, és eljutni ezáltal a mennyek országába.

Boldog Meszlényi Zoltán bizalma és hűsége mindvégig rendíthetetlen volt Krisztushoz, üldözői és kínzói ezért nem tudták megtörni – hangsúlyozta homíliája végén Horváth Zoltán esperes, plébános.

Bodnár Dániel
Fotó: Avilai Nagy Szent Teréz Plébánia

Esterházy Jánosra emlékeztek Prágában

Március első hétvégéje hagyományosan Isten Szolgája Esterházy János emlékének jegyében telik Prágában a csehországi magyarság körében. Ez ebben az esztendőben, az Esterházy-emlékévben sem volt másként, azonban a Csehországban érvényben lévő szigorú járványügyi szabályok miatt csak korlátozott részvétel mellett lehetett megtartani a megemlékezéseket március 6-7-én.

Szombaton a prágai motoli temető jelképes sírjánál kezdődtek az Esterházy-emlékév prágai eseményei. Ez a sír jelképes nyughelye Esterházy Jánosnak, a felvidéki

A résztvevők Balga Zoltán prágai magyar lelkes vezetőjével imádkoztak a boldoggá avatásért, hogy minél több ember számára jel lehessen Esterházy áldozatos példája.

Vasárnap a prágai Szent Henrik- és Kunigunda-templomban Balga Zoltán mutatott be szentmisét Esterházy János boldoggá avatásáért, melyen a járványügyi rendelkezések alapján korlátozottan vehettek részt a hívek, de ezen nehézségek ellenére is szép számban kapcsolódtak be. A szentmisén jelen voltak a magyar nagykövetség és a csehországi magyar szervezetek képviselői is.

A szentmise homíliájában Balga Zoltán felhívta a figyelmet arra, hogy korunk emberéből talán „már kiveszett a buzgóság az Isten dolgaiért”. Erre ugyanakkor „Isten időt és képességeket is adott nekünk”. Ezt a felelősséget, felhívást érezte meg Esterházy János is, amikor életével és halálával is bizonyította buzgóságát Isten dolgai iránt. Merítsünk hitéből és buzgóságából, melyet a teremő Atya adott nekünk is kincsként, és imádkozzunk közösen a boldoggá avatás sikerességéért – zárta beszédét Balga Zoltán.

A szentmise végén Boros Miklós, Magyarország Csehországba delegált rendkívüli és meghatalmazott nagykövete tartott beszédet, melyben hangsúlyozta, hogy Esterházy János keresztény példakép, és együtt kell dolgozni emlékének ápolásán nemcsak Prágában, hanem egész Csehországban.

*

A csehországi magyarok az emlékév hátralévő részében is – a járványügyi rendelkezések figyelembevételével – folytatják Esterházy János emlékének ápolását.

Forrás és fotó:
Prágai magyar katolikus plébánia

magyarság mártírsorsú képviselőjének, illetve Bryks Josef II. világháborús veterának, aki szintén a kommunista hatalom áldozata, valamint általában a diktatúrák világnézeti, politikai áldozatainak.

Rövid beszéd után az emlékezés koszorúit helyezték el Magyarország prágai nagykövetsége, a prágai magyar katolikus plébánia, illetve a csehországi civil szervezetek képviselői.

Az utolsó munkáspapok egyike

Betegszállítóként dolgozik Franciaországban

A 40-es évektől sok száz pap részvételével kibontakozó, majd a 60-as években gyors ütemben hanyatlásnak induló munkáspapi mozgalom mai formájáról közölt tudósítást a La Croix francia katolikus napilap. Lionel Vanderbriele munkáspapot mutatták be, aki kémiai tanulmányai után 2009-től a Lille-i Főegyházmegye szolgálatában végzi tevékenységét – írja a Vigília Facebook-oldala.

A munkáspapi mozgalomról az egyik egyháztörténeti kurzuson hallott, és nyomban felkeltette az érdeklődését: „Úgy akartam dolgozni és élni, mint a többi ember – emlékezik vissza, – s a püs-

pököm azt kérte, tegyek javaslatot valamilyen konkrét foglalkozásra. Mindig is érdekelt az egészségügy, és gyorsan teljesíthető képzést akartam egy olyan szektorban, ahol van munka. A betegszállítói munkakör pont megfelelőnek tűnt.”

„Ugyanolyan körülmények között dolgozom, mint egy pénztáros vagy egy takarító” – mondja Lionel atya. „Műszakokban dolgozunk, olykor éjszaka, és egész álló nap embereket szállítunk. Fárasztó munka” – teszi hozzá elégedetten. Franciaországban rajta kívül már csak tizennégy munkáspap van, akik tanítanak, az egészségügyben dolgoznak vagy építőmunkások.

Lionel Vandenbriele-nek kettős hivatása van: azért döntött e mellett az életforma mellett, mert szereti Jézus Krisztust és korunk munkásosztályainak jétait.

Franciaországban nem is igazán számít egészségügyi alkalmazottnak, mivel munkája hivatalosan a közlekedésügyi minisztérium hatáskörébe tartozik. Franciaország olyan területén dolgozik,

ahol egykori bányászok élnek: „Ennek a térségnek önálló kultúrája van, az emberek között nagy a szolidaritás. Szívesen hallgatom az egykori bányászok történeteit. Elbeszélgetünk egymással a jó vagy rossz hírekkel záródó orvosi vizsgálat előtt és után.” „Olyan emberek körében dolgozom, akik sokszor hatalmas távolságra vannak az Egyháztól, és ez a hétköznapi élet előmozdítja a hitemet” – mondja Vanderbriele. „A munkatársaim csak nemrég jöttek rá, hogy pap vagyok. Nagyon foglalkoztatja őket a cölibátus, de néha arra is megkérnek, hogy imádkozzam velük vagy értük. Volt, aki azt kérte tőlem, hogy menjek el vele misére.”

„Bár a járványhelyzetben sok lehetőséget elmulasztott az Egyház – vallja a negyvenéves pap –, sokkal kreatívabbak is lehetünk volna, de nem aggodom sem az Egyház jövője, sem a hivatások válsága miatt. Mindig lesznek papok, vagyis mindig lesznek pásztorok az Egyházban, még akkor is, ha a szolgálatnak új formái is kialakulnak majd.”

Forrás és fotó:
La Croix/ Vigília Facebook-oldala

Intenzív gyógyász és intenzív apa

Találkozás Velkey Györggyel, a Bethesda kórház főigazgatójával

(Folytatás az 1. oldalról)

Az apa-fiú kapcsolat a fiú részéről leginkább viszonyítás, összehasonlítás, önelemzés, és ezek alapján új irányok keresése. Az édesapámmal való kapcsolatomból a külső szemlélő elsősorban mintakövetést láthat, amit én örömmel vállalok. Megéltem és megélem azonban az apai mintától való távolodást is, amikor keresem önmagam, és ez is fontos út az életemben.

Édesapám erős hitű, jó intellektusú, kedves személyiség volt. A háború után nyolc évet börtönben töltött, a kiszabadulása után nősült, viszonylag idősen. A kommunista rendszer mindvégig rövid pórázon tartotta, ezért röntgentechnikus lett, hatórás munkaidőben. Édesanyám nagy hivatástudatú gyermekorvos volt, rengeteget dolgozott, édesapám pedig – a klasszikus családmodellhez képest – sok női szerepet vállalt: remekül főzött, és neki volt több ideje ránk. Négyen vagyunk fiúk és két lánytestvérem van. A fiútestvéreimben ez a gondoskodó apai minta talán még erősebben rögzült, mint bennem.

A szüleim kiváló nevelők voltak. A feleségemre is erősen hatottak, így mindketőnknek mintául szolgáltak. Édesapám azon kevesek közé tartozott, akiket a háborús világ és a sérülések nem keserűvé, hanem lélekben gazdaggá és békéssé tettek, így élhető, de következetes példát jelent, édesanyámmal együtt. Abban, hogy fiatalként megtaláljuk a saját utunkat, sokat segített, hogy a szüleim szabadon hagytak minket, bíztak bennünk. A gyermeküként így megéltem, hogy az ember a szabadságban tud kiteljesedni, alkotni, motiváltta válni. Ez lett számomra az alapmotívum vezetőként a kórházi közegben és otthon, a gyereknevelésben is. A tekintélyelvűbb keresztény, konzervatív környezetem sokszor rácsodálkozott arra, hogy miért ilyen fontos nekem a szabadság.

– A szabadság légkörében talán jobban meg tudta fogalmazni, hogy miben más, mint az édesapja.

– Fontos nekem a teljesítmény, az, hogy húzása, tempója, flow-ja legyen a cselekedeteimnek. Izgatnak az ügyek, a munka, mostanra leginkább ezek befolyásolják az önbecsülesemet. Édesapám életében a család volt a fókuszban a hit és a nemzet mellett. A diktatúra viszonyai között a szüleim talán a családi kötelékben látták leginkább lehetségesnek az értékek megőrzését, és így az etikus életet. Azt élhették meg, hogy ebben a közegben megőrizhetők és átadhatók az értékek egy elengedhetetlen világban is. Nekem is nagyon fontos a család, de nem ilyen kizárólagossággal.

A habitusom is más, mint édesapámmal. Ő lassabb, alapos, megfontolt, szelíd ember volt. Én talán gyermek-intenzívgyógyászként voltam leginkább önmagam. Ez a mun-

ka teljes figyelmet igényel, itt üteme van a dolgoknak, döntési helyzetek vannak, amiket nem szabad elmulasztani, cselekedni kell, és nem érdemes utólag rágódni azon, ami elmúlt. Ez inkább az édesanyám karaktere.

Édesapám néhány tulajdonsága gyerekként idegesített, mégis önkéntelenül átvetem tőle ezeket. Például ha valami nem tetszett neki bennünk, vagy rosszat tettünk, behúzódt a csigaházába, és nem szólt. Ezzel nekem is meg kellett küzdenem: az érzésemileg gyöttrő helyzetekben én is elnémulok és belül élek. Látom, hogy ez az én gyerekeimnek is nehéz, de ők már jobban tudják, hogy mit kezdjenek velem ilyenkor. Öregségemre igyekszem javítani ezen.

– Hogyan tudta az édesapja átadni a szeretetét a gyermekeinek?

– Valamit nagyon tudott. Én úgy éreztem, engem szeret a legjobban, de a testvéreimmel beszélgetve később kiderült, hogy mindannyian ezt éreztük magunkról. A szüleimmel való rendszeres, mélyebb beszélgetések megadták számomra az intim összetartozás-élményt: ezekben érezhető volt a harmónia és az őszinte odafordulás. Diszkrét voltunk egymással, nem bolygatták például a szerelmi életemet. Emlékszem, egyszer kamaszként átböngtem egy éjszakát; odajöttek hozzám, és szó nélkül is tudták, mi van velem. Nem beszéltük ki a történetet, egyszerűen velem érezték. Erős volt a biztonság-

”

Az édesapámmal való kapcsolatomból a külső szemlélő elsősorban mintakövetést láthat, amit én örömmel vállalok. Megéltem és megélem azonban az apai mintától való távolodást is, amikor keresem önmagam, és ez is fontos út az életemben

éreztem a jelenlétükben, azt éreztem, hogy nem vagyok magamra hagyva. Nem ölelgettük egymást, de mindig adtunk egymásnak puszit, amikor jöttünk vagy mentünk, és meg tudtuk érinteni egymást. A diszkréció ebben is jelen volt. Viszont gyerekként, ha rosszat álmodtam, átmehttem a szüleim ágyába, nem voltak ridegek.

– Mindig nagycsaládra vagyódtak a feleségével?

– Hatan vagyunk testvérek, harminc gyerekünk van és harmincven vagyunk unokatestvérek. Összetartunk, fontosak vagyunk egymásnak. A házastársaink egy-két-, legfeljebb háromgyere-

kes családokból jöttek, mégis mindannyiunk számára az első pillanattól kezdve egyértelmű volt, hogy nagycsaládos életre vágyunk, és nagyon örülök, hogy mi így élhetünk.

– Hogyan indult a családi életük az orvosi hivatás mellett?

– A feleségem évfolyamtársam volt, mire végeztünk az egyetemen, megszületett a második gyermekünk. Sokat és önfeledten dolgoztam mindig, hamar elkapott a hév, szerettem a munkámat, és az repített magával. A feleségem is megtalálta magát a hivatásában, radiológus főorvos nálunk. Amikor a gyerekeinkkel voltam, abba is mindig ugyanúgy belevetettem magam, mint a munkámba. Mentegetőzésnek hangzik, de úgy gondolom, hogy a gyerekekkel töltött időnek nem a mennyisége, hanem az intenzitása számít igazán. Élménydús gyerekkoruk volt, úgy emlékszem vissza, hogy intenzív volt a jelenlétem, de szerintük keveset láttak belőlem otthon. A feleségem volt számukra a biztonság és a folyamatosság; én inkább az élményt, az inspirációt vittem a családba.

– Milyen programjaik voltak?

– Mi szinte mindent sorozatokban csináltunk. A testvéreimmel vettünk egy tanítást egy nagy házzal, és együtt felújítottuk. Minden családnak jutott egy-egy szoba, a nagy közös terek pedig lehetőséget kínáltak az együttélésre. Az egyholdnyi földön naphosszat játszottak a gyerekeink. Nyaranta eleinte mindig a tanyán voltunk, de az évközi szabadidőnk nagy részét is ott töltöttük. A gyerekeinknek ez lett a fő életterük, ma is úgy nevezik magukat, hogy „tanyasiak”. A kisebbik lányunknak ott lesz most nyáron az esküvője. Szerettük volna, hogy az unokáinknak is legyen majd hol együtt tölteniük a szabadidejüket, ezért pár éve építettünk egy házat a Balatonnál. Ez is nagyon jó családi találkozóhely lett.

Később majdnem egy évtizeden át minden nyáron kenu-túráztunk. Végigvezettük a magyar vizeket, teljesen nomád módon éltünk egy-egy héten át, mezítláb és fürdőruhában jártunk a falusi boltokba. Vízbe borultunk a hajóval, sátoroztunk a kavicsos partokon, sokszor bőrig áztunk. Volt olyan időszakunk is, amikor évente egyre tovább lépve bebarangoltuk a legtöbb magyar hegységet. Aztán egy négygyerekes baráti családdal két-három hetes autós túrákat tettünk Olaszországba, Horvátországba, Csehországba, de volt egy balti körutunk is. Amikor a nagyobb gyerekeink egyetemisták lettek, nagycsütörtöktől húsvéthétfőig mindig egy-egy európai városban vettünk részt a liturgiákon, így jutottunk el együtt Brüsszelbe, Genfbe, Varsóba, Vencébe. Szerettük a kalandokat és meg akartuk mutatni a világot a gyerekeinknek.

– Másmilyen apja a lányainak és a fiainak? Az idősebb és a fiatalabb gyermekeinek?

– Magamról mint apáról többszörösen is kettős a képem: máshogyan vagyok lányos és fiús apa, ráadásul a nagyok és a kicsik között is nagy a választóvonal. Három fiunk és két lányunk van. A két nagy fiunk és az egyik lányunk gyorsan egymás után született, aztán volt hét év szünet. A kisebbik lányunk és a legkisebb fiunk korban szintén közel van egymáshoz. A kisebbeket már nyugodtabban, magabiztosabban neveltük, és rájuk a nagyok is erősen hatottak. Ha egy tízes skálán kellene magam elhelyezni, akkor lányos apaként nyolcas, fiús apaként ötös pontértéket adnék magamnak.

A lányaimmal szeretetteljes, bizalmasabb kapcsolatban maradtam, mindig több volt közöttünk a spontaneitás, a játékoság és a kedvesség. Mindketten nagyon vidám, gyakorlatias, ener-

giadús, magabiztos karakterek. Az a benyomásom, hogy ha egy apa őszintén szépnek, ügyesnek, eredetinek találja a lányait, és ezt ki tudja és meri fejezni, az erősen hat az életben való szerepvállalásukra. Ebben én, azt hiszem, nem voltam rossz.

Úgy tűnik, hogy a mintát, amit adtam, a nagyobb fiam

nek látnak engem, és ez erős kontrollként hatott rám. Az élet érdekes játéka ez az időzítés.

– Öt unokája van. Velük milyen a kapcsolata?

– Nagyon szeretek nagypapa lenni! Szülőként mindig az motoszkált bennünk, hogy egy-egy helyzet milyen hatással lesz a gyerekeink fejlődésére, életére. Az unokáinkkal viszont csak a jelen pillanat számít, az, hogy most mi van: mesélek, ölbé veszem, megvigasztalom, etetem őket, főzök nekik, sétálunk. Az a fontos számomra, hogy mindez legyen megélt, valódi. Azt, hogy mi lesz később, úgy élelem meg, hogy nem az én dolgom, hanem a szüleiké. Szeretném, hogy amikor együtt vagyok az unokáimmal, annak legyen meg az íze. Ez engem is tanít a jelenben élni.

– Szent József mit jelent Önnek?

– Hozzám inkább a mély, meditatív szentek állnak közel, talán mert ellenpontozzák a túlhajszoltságomat: Keresztes Szent János, a sarutlan kármelita, aki nem sok mindent csinált, csak imádkozott.

Magamról mint apáról többszörösen is kettős a képem: máshogyan vagyok lányos és fiús apa, ráadásul a nagyok és a kicsik között is nagy a választóvonal

rosszabbnak élik meg, mint az édesapám mintáját én. Erdekes ugyanakkor, hogy miközben elvben elhatárolódnak az életformáimtól, ezt-azt mégis többé-kevésbé átvesznek belőle. Az egyikük mélyebben megéli a pillanatokat, nem akar egyszerre nagy lánгон égni a munkában és a családban is. A másik felnőtt fiam is kritikusan szemlél, de megfigyelésem szerint legalább ugyanazt az intenzitást éli meg, mint amit én. A legkisebb fiamnak már nyugodtabb apakép jutott, ő békésebb, megértőbb.

A férfikarakterem fejlődésében izgalmas helyzet volt, hogy amikor a munkahelyemen vezetői beosztásba kerültem, épp akkor kamaszkodtak a nagyobb gyerekeim, és leértékelődtem a szemükben. Addig a bálványuk voltam, de egyszer csak észrevették a hibáimat. Nem tudom, mekkora hajlamom lett volna arra, hogy elszálljak a sikerektől, a pozícióktól, de így, amikor hazamentem, szembesültem azzal, hogy ők milyen-

Az utolsó tíz évem lelki útját főképp a meditáció, a jelenlét határozza meg.

József a mindennapi bibliaolvasásaink miatt mégis közel áll hozzám. Az érint meg benne, hogy figyelt, mert hinni a jeleknek, és azok alapján határozottan cselekedni, nem keresett aggályosan bizonyítékokat. Meghallom, és elhiszem – tudom, és lépek; ez hat rám.

Jézus életéből közel harminc évet nem ismerünk. Úgy képzeljük el ezt az életszakaszát, hogy az ácsműhelyben dolgozik Józseffel, harmonikus, cselekvő életet él. Nekem egyre fontosabb, hogy a rejtekben lévő dolgok is jók legyenek, mindaz, ami nem látszik, ami nincs ki mondva. A csendben, közösen végzett cselekvés gyönyörű valóság. Szépek azok a ritka pillanatok, amikor a fiaimmal csendben együtt dolgozunk, vagy csak úgy vagyunk.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Lambert Attila

(Folytatás az 1. oldalról)

Április 16-án a papok számára családpasszorációs napot szeretnénk rendezni. Ha lehetőség lesz rá, mindenkinek, ha nem lehetséges, akkor a tervek szerint a fiatal papok személyesen, a többiek online követnék az eseményt; ha ez sem lehetséges, akkor teljesen online valósul meg. A novemberi családkongresszust pedig már szeretnénk Máriabesnyőn megrendezni, reméljük, addigra lehetséges lesz. Úgy rendezkedünk be, hogy ha megvalósul a nyitás, készen legyünk rá.

– **Ferenc pápa december 27-én hirdette meg az Amoris laetitia-családévet. Milyen üzenete van ennek az évnek?**

– December 8-án elkezdődött a Szent József-év, éppen azon a napon, amikor a bemutatkozó körlevelem is kijött. Mondhatnám tréfásan azt is, a Szentatya megtudta, hogy aznap mutatkozom be családpasszorációs püspökként, és akkorra időzítette... De ami valóban lényeges: a pápa nagyon fontosnak tartja az apaságot. Az *Amoris laetitia* kezdetű apostoli buzdítás kapcsán is érdemes kiemelni az apa szerepét a családban. Cél-szerű összevetni a Szentatya *Patris corde* kezdetű írásával, mert ez a két valóság átfedésben van egymással. Adtunk is egy magyarországi munkacím-et: *Apaság a családban*. A fókuszba tehát az apának a családban betöltött szerepe kerül, erről szeretnék rendszeres időközönként videoüzenetet, tanítást megosztani.

– **„Szerető, gyöngéd apa, engedelmes és befogadó Isten akaratával szemben” – így jellemzi Józsefet a pápa a Szent József-évet meghirdető írásában. Mi az apák kiemelt szerepe a mai keresztény családokban, illetve általában a családban?**

– Nagy hiánycikk az apa, még a keresztény családokban is. Azt gondolom, az apa legfontosabb feladata ma is az, hogy biztonságot adjon, komolyan hozzájáruljon az anyagi javak előteremtéséhez. Nem uralkodik, hanem partnerségben van a feleségével, konstruktív partner, aki biztonságot, védelmet jelent, ugyanakkor nyitott és elfogadó. Szükséges a családban a munkamegosztás, akár a háztartási munkában, akár a gyerekeknévelésben. Érvényesek azok a klasszikus modellek, amelyeket a pszichológia is leír, hogy az apa képviseli a külső világot a gyerek életében az első években, óvodáskorban, ő képviseli a törvényt. A fiúknál a férfivá válás nagyon lényeges eleme, hogy az apától, a vele való kapcsolatból vegye a mintát. Nem tökéletes, hanem jó apákra van szükség; ahogyan sokat beszélne a good motheringről, jó anyákról, ugyanúgy nagyon nagy szükség van jó apákra is.

– **Nem népszerű dolog napjainkban a törvényt, a szabályokat képviselni, nem könnyű a férfiaknak ebben modellt találni. Talán ezért is fontos Szent József alakja.**

– A józsefi modell bizonyos értelemben harmonizál napja-

ink apaképével, József ugyanis háttérember. Nem úgy képviseli a törvényt, mint valami uralkodó, hanem csöndesen, de roppant szívósan, hűségesen. A háttérben lévő, de elkötelezett hűséggel élő férjek és apák modellje. A mai ember nem szereti a törvényt, a parancsolatokat. Krisztusnak van egy szeretetparancsa, ezt kell életre váltani, és ennek fontos képviselője lehet az apa. Persze a társadalmi együttélésnek vannak szabályai, fontos szerepe van a jó törvénynek, ami nem megfoszt valamtól, hanem ad valamit, méghozzá védelmet. Ahogyan a körlevelemben írtam a csoportról, amelyet felengednek a tetőteraszra: akkor érzik magukat biztonságban, akkor tudják a teret – az életet – kihasználni, ha a tetőn körben ott van a korlát. A jó törvény biztonságot ad, ennek képviselője, szimbóluma a jó apa.

– **Mit jelent az apai küldetés egy egyházmegye élén, püspökként?**

– A szó legnemesebb értelmében apja vagyok a papjaimnak, a diakónusaimnak, de mindenkinek, aki rám van bízva. Öröm ez számomra, ajándék. Az egyházmegye minden papjával és minden, a plébános felügyelete alatt szomszéd településen plébániát szervező diakónussal egy-egy órát beszélgetek, jönnek hozzám minden nap. Fontos, hogy lássák, van hová fordulni, van, akire számíthatnak, akihez oda lehet menni, aki megvédi őket, mint egy apa a nehéz helyzetekben, lelki támogatással. Most tanulom ezt a nagy feladatkört, de nagy bizalmat érzek a részükről. Imádkozom, hogy jól tudjam végezni ezt a szolgálatot. Papnevelői referensi feladatom is összekapcsolódik ezzel: ebben az évben azt szeretném megvalósítani, hogy a papnövendék lelki apává váljon azok számára, akik rá vannak bízva, hogy a klasszikus, szerető, odaforduló, meghallgató és ugyanakkor biztosságot adó apa szerepkörét sajátítsák el.

– **Milyen apamodelleket hordoz magában, amelyekre építhet?**

– Nagy szerencsém van, mert édesapám, aki sajnos már nem él, erős személyiség volt, egy klasszikus vezető, kezdeményező, biztonságot adó ember. Az életemben mindig meghatározó volt a véleménye. De voltak pozitív tapasztalataim az általános iskolai tanáiraik körében és a gimnáziumban, a piaristáknál is.

– **Körlevelében így fogalmazott: „az Egyház a tanítás igazságával kereteket teremt, szabályokat ad”. Hogyan lehet az emberekhez közel állva, ítélkezés nélkül képviselni a mai világban a családot, az élet értékeit?**

– Az örömet kell megmutatnunk, nem annyira a parancsokat és a törvényeket. Amikor jegyesekkel beszélgetek, azt szoktam mondani, nem azért kell krisztusi módon, tisztaságra törekedve készülni a házasságra, mert az parancs, hanem mert az igazi boldogság és öröm forrása. Ahogyan II. János Pál pápa mondta, az evangéliumot határozottan, de szeretettel, erőszak nélkül hirdetjük. Mert hiszünk abban, hogy öröm forrása, és ezt szeretnénk megismertetni másokkal. Szeretettel ragaszkodunk ahhoz, ami a miénk. Ez akkor vonzó, ha azt látják az emberek, hogy szeretjük egymást, és másokkal is törődünk. Ha ezt mutatjuk fel, és kimondunk valamely igazságot, az nem ítélkezés: ezt kaptuk Krisztustól. Hiszünk abban, hogy ez a boldogság forrása, és ugyan nem vagyunk tökéletesek, de vannak szép, jó és igaz tapasztalataink, példáink, ezeket mondjuk nagy szeretettel, a meggyőződésünket követve.

– **Milyen tapasztalatai vannak, sikerül párbeszédet kialakítani? Az emberek fogékonyak arra, ha ezzel a szeretettel közvetítjük az evangéliumot?**

– Nagyon fontos, hogyan szólítja meg a pap, a hitoktató a családokat, a házaspárokat, a gyerekeket. Ne rögtön vala-

mi elvárással álljon elő, hanem próbálja megismerni őket, mi érdekli, mi mozgatja, mi bántja őket. Krisztus ezen keresztül szeretné gyógyítani, felszabadítani az életüket. Olyan párbeszédet kell folytatni, ami az emberek valós életével, valós problémáival foglalkozik. Ha nem ítélkezünk, és ha bizalmat kap, az ő életének a tükrében kezdünk vele párbeszédet, akkor a másik ember is megnyílik felénk. Ezt meg kell tanulnunk, nagy türelem is kell hozzá. Úgy közvetíteni az evangéliumot, hogy nem engedünk az értékből, mégis türelemmel, szeretettel, sok-sok imával adjuk át. A Szentlélek működik, mi csak eszközök vagyunk.

– **Egy fontos szempontot is kiemelt a pápa az Amoris laetitia-családévi meghirdetésénél: hogy a család „megnyíljon kifelé, mások felé, a testvérek szolgálatára”. Hogyan tudja az Egyház segíteni a családnak ezt a dimenzióját?**

– Meg kell próbálni a szeretetszolgálat felé irányítani az embereket, hogy ott, ahol élnek, megkeressék azokat, akiket segíteni tudnának. Apró lépésekkel lehet elindulni a közvetlen környezetünkben. Nem kell elmennünk Afrikába azért, hogy segítsünk valakinek. Nálunk mindenütt jól működnek a karitászcsoporthoz, ezekbe is be lehet kapcsolódni. Sokan aktívak az egyházközösségekben a különféle csoportokban, de emellett fontos lenne a szociális törődés területén is érzékenyíteni a testvéreket, hogy vegyék észre mások gondjait. Lehet, hogy nem anyagi szükség van, hanem valakit meg kell látogatni, meg kell hallgatni egy idős embert. Néha elég, ha nem rohanunk, ha nem csak a haszonra figyelünk. Ferenc pápa – aki nem véletlenül Assisi Szent Ferenc nevét vette fel – különösen ráirányítja a figyelmünket arra, hogy vegyük észre: a világ egy kis része óriási jólétben él, mások pedig nyomorúságban. Láttatja ezt globálisan,

hogy mi pedig vegyük észre a helyi problémákat.

– **„Föl kell fedeznünk, hogy idősök és fiatalok, mind egymásra vagyunk utalva.” Püspök atya a körlevelében fogalmazta meg ezt a fontos gondolatot. Sok idős még magányosabb a járvány idején, pedig felbecsülhetetlen értékek, emlékek hordozói.**

– Hálás vagyok a Szentatának, hogy be akarja vezetni Szent Anna napján, július 26-án az idősök napját. Nemes Ödön írt egy könyvet, *Párbeszéd az öregséggel* címmel, ebben azt mondja, megtanulta, hogy a fiataloknak csak akkor válaszoljon, ha kérdezik. A mai fiatalok nem szeretik, ha az idősök leckéket akarnak adni nekik, olykor túlságosan is büszke az ifjúság. Sokszor azt gondolják, majd mindent megoldanak, a high-tech a segítségükre lesz. De pótolhatatlan az a bölcsesség, élettapasztalat, amely egy idős ember valósága. Találkozni kell velük, alázat kell a fiatalok részéről, hogy kérdezzenek, feljűk forduljanak. Az idősöknek is igyekezniük kell megérteni a fiatalokat, elfogadni őket, még ha néha nehéz is. Ferenc pápa az *Amoris laetitia*-ban ír

„
Nagyon fontos, hogyan szólítja meg a pap, hitoktató a családokat, a házaspárokat, a gyerekeket. Ne rögtön valami elvárással álljon elő, hanem próbálja megismerni őket, mi érdekli, mi mozgatja, mi bántja őket

arról, milyen fontosak az idősök élettörténetei. Nagyon jó lenne eljuttatni a fiatalokat oda, hogy kérdezzenek, az idősöket pedig, hogy úgy meséljenek, hogy azt a fiatal örömmel fogadja. Az igazi jövő a múltból táplálkozik – írja a Szentatya. Látom, milyen sokat jelent édesanyám az öcsém gyerekei számára, látom a kapcsolatot a keresztanyám és az unokái között, mennyi történetet mesélt el nekik, átvezet a kapcsolatuk a múltból a jövő felé. Gondoskodás, törődés vagy az ellenkező? Fontos felfedeztetni a fiatalokkal azt is, hogy jövőbeli boldogságuk attól is függ, hogyan viszonyulnak az idősökhöz, hiszen az ő gyerekeik ugyanúgy fognak viszonyulni hozzájuk.

– **Ismét felerősödött a járvány, a bezárásokkal a családokra komoly terhek nehezednek. Milyen új kihívások elé néznek a családok, és hogyan tudják segíteni őket ebben a különleges, soha nem tapasztalt helyzetben?**

Sokan elvesztették a munkájukat, az Egyház mellettük áll, kísérik őket ebben a remélhetőleg átmeneti állapotban, erősítjük őket lelkileg, és konkrétan is megpróbálunk segíteni. Sokat tanultunk már az online térről, igyekszünk minél kreatívabb módon jelen lenni, lelki támogatást adni szentmisékkal, beszélgetésekkel, imádságokkal. Másrészt kivihetjük az embereket a természetbe. Rendszeres túrázó vagyok, és soha annyi emberrel nem találkoztam még a Naszályon, mint most, a Covid idején. A fizikai bezártságot nem lehet hosszú távon bírni, növeli a feszültséget, az agressziót is. Fel lehet fedezni együtt a rügyező fákat, az ébredő természetet, amit az állandó rohanásban talán észre sem veszünk. Pedig Isten teremtetett! Az lenne jó, ha a Covidtól függetlenül is ennyit kirándulna a család.

– **A gyerekekre, a fiatalokra, de a felnőttekre is nagy kísértésként nehezedik, hogy a digitális világ – a maga előnyei mellett – túlságosan bezippantja az embert. Mit tehetünk a nagybőjtben és azon túl is, hogy szabaduljunk ettől a függőségtől?**

– Meg kell tanítani a gyerekeknek egészséges keretek között használni a digitális eszközöket. Lehet beszélgetni, társasjátékokat játszani, ha több kreatív dolgot behozunk a családba, a gyerekek megtapasztalják ennek az örömet. Gyerekkoromban szombat este volt csak film a tévében, a korhatáros filmeket nem is nézhettem, ilyenkor duzzogva bevonultam a szobámba, és elkezdtem olvasni: rájöttem, hogy ez még jobb dolog. A szülőnek nyilván küzdelem bevezetni a korlátokat, de fontos, mert azokon belül fejlődik egészségesen a gyermek. A kreativitásnak az online térben is nagy szerepe van. Tavaly alkottunk egy virtuális adventi kalendáriumot, hálás vagyok a hitoktatói munkatársaknak, büszke vagyok rájuk. Azt reméljük, hűsvétra nagyobb nyitás lesz, a reményemberei vagyunk, most nem rendezkedünk be a bezárkózásra.

– **Ebben a nehéz világban mi a reménye, hogyan nyerheti vissza a család a valódi értékét, örömet?**

– Ez a próbatétel talán abban is segít minket, hogy az igazi kincsek oda tudjunk figyelni: ez nem az anyagi javak, nem az egzisztenciális biztonságunkon és nem is az egészségünkön múlik. Ha egy család rá tudja bízni magát Istenre, ő vezeti, ő ad biztonságot. Erősen él bennem az a kép, amikor Krisztus ott van a viharban a tanítványokkal a bárkában: a tanítványoknak a biztonságot nem a vihar lecsendesedése, hanem Jézus jelenléte adta. Isten velünk van most is, a Covid-járvány idején, ő az örömünk és a reményünk. Próbáljunk meg rá figyelni, ne a megszkott kényelmes helyzetünket féltsük: ha ezek nincsenek, Isten akkor is van. Erre tanít ez az időszak, hiszem, hogy ebben mélyülünk most. Az Egyházat sem féltem, az igazi irányban mélyül.

Thullner Zsuzsanna
Fotó: Lambert Attila

Meghalt Sárközi Balázs nyíradonyi plébános

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye tudatja, hogy életének 71., papságának 42. évében, 2021. március 8-án, szentségekkel megerősítve elhunyt Sárközi Balázs címzetes kanonok, érdemes esperes, nyíradonyi plébános.

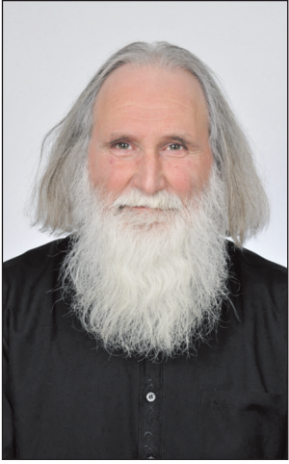
Sárközi Balázs 1951. december 28-án született Berettyóújfaluban. Szegeden szentelték pappá 1980. június 18-án.

Szolgálati helyei: káplán Debrecenben (1980–82); plébános Furtán (1982–89); Hosszúpályiban (1989–96); Nyíradonyban 1996-tól.

Temetéséről a későbbiekben adnak tájékoztatást.

Az örök világosság fényeskedjék neki!

Forrás és fotó: Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Elhunyt Kovács Sándor érseki tanácsos

A Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye, a Keceli Esperesküldő, a rokonok és tisztelői a gondviselő Isten akaratát elfogadva tudatják, hogy Kovács Sándor érseki tanácsos, soltszentimrei plébános életének 74., áldozópapságának 50. évében, 2021. március 1-jén a Szent Utravalóval megerősítve a kecskeméti megyei kórházban visszaadta lelkét Teremtőjének.

Kovács Sándor 1947. október 26-án született Szegváron. 1971. június 20-án szentelték pappá Vácott.

1986-ban történt inkardinációja a Kalocsai Főegyházmegyébe. Ezután plébánosként szolgált Bácsbokodon, 1991-től pedig plébániai kormányzóként ellátta a bácsborsódi plébániát is.

1989-től a Bajai Teológiai Tanfolyam előadója, majd 1992-től az intézmény igazgatója volt. 1993-ban érseki tanácsosi kinevezést kapott.

1998-tól plébániai kormányzóként szolgált Sükösdön, majd rövid időre betegszabadságra ment. 2000-től plébános volt a bajai Szent István-templomban; 2001. júliustól novemberig Páhiban, egyben oldallagosan ellátta

Kaskantyú, Soltszentimre és Tabdi településeket. 2001 novemberétől soltszentimrei plébánosként oldallagosan ellátta Tabdát, valamint 2002-től 2013-ig Kaskantyút is.

2021. február 20-án a kecskeméti megyei kórházba szállították, ahol koronavírus-fertőzésben elhunyt.

Bábel Balázs érsek március 7-én, vasárnap a kalocsai főszékesegyházban szentmisét mutatott be Kovács Sándor lelki üdvéért.

Március 10-én déli 12 órakor mutatnak be engesztelő szentmisét az elhunytért a soltszentimrei plébánia-templom előtti téren. Ezt követően a helyi temetőben helyezik örök nyugalomra.

Forrás: Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye
Fotó: Páhi plébánia

Egyházi zenei rovatunkat *Mértékadó* című kulturális mellékletünkben olvashatják.

SZENTMISE-KÖZVETÍTÉSEK ÉLŐBEN

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia 2020. november 9-ei közleményének 2. pontjában olvassuk:

„A jelenlegi, kivételes helyzetben is érvényesek a *Katekizmusban* (KEK 2183.) és *Az egyházi törvénykönyvben* (CIC 1248. k. 2. §) található előírások, amelyek szerint ha valaki számára súlyos okból lehetetlenné válik az eucharisztikus ünnepelésben való részvétel, igen ajánlatos, hogy helyette töltsön kellő időt imádsággal – a Szentírás olvasásával, szolozsma végzésével vagy más imával, elmélkedéssel – egyénileg vagy a családban. Bár a szentmisén való részvétel nem helyettesíthető, több helyen van online vagy televíziós miséközvetítés, hogy megerősítést, vigasztalást és bátorítást nyerjenek azok, akik most nem tudnak részt venni vasárnapi és ünnepnap szentmisén. A közvetítések rendjéről felületeinken folyamatosan tájékoztatást adunk.”

Az alábbiakban a teljesség igénye nélkül közöljük, hogy mely magyar és idegen nyelvű szentmise-közvetítésekbe lehet bekapcsolódni.

TELEVÍZIÓK

Duna Tv

2021. március 14-étől minden vasárnap 11 órakor közvetítenek szentmisét.

Apostol Tv

Hétfőtől szombatig 8 órától (élő) és 17 órától (ismétlés), vasárnap 10 órától (élő) és 17 órától (ismétlés). Nézhető a www.apostol.tv.hu oldalon.

EWTN/Bonum Tv

Mindennap magyar nyelven: 8.30-kor (élő), 12 órakor (ismétlés), 17 órakor (élő), 20 órakor (ismétlés). Mindennap angol nyelven: 14 órakor *EWTN Daily Mass* (élő) az EWTN központjából, Alabamából (USA). Megtalálható a nagyobb kábelszolgáltatók csatornakiosztásában és nézhető a www.katolikus.tv oldalon.

Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Debrecenben Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök november 15-étől visszavonásig minden vasárnap 11.30-tól mutat be szentmisét a Szent Anna-székesegyházban, amit a Debrecen Televízió közvetít.

RÁDIÓK

Magyar Katolikus Rádió

Minden hétköznap reggel 7 órától, vasárnap délelőtt 10 órától. Hallgatható a www.katolikusradio.hu honlapon.

Szent István Rádió, Eger

Élő közvetítés hétfőtől szombatig reggel 7 órától, vasárnap délelőtt 10 órától az egri bazilikából. 18 órakor rózsafüzért imádkoznak a Szent István Rádió egri stúdiójában. Hallgatható a www.szentistvanradio.hu honlapon.

Mária Rádió

Hétköznap 9 órától, szombat 18 órától, vasárnap délelőtt változó időpontban. Hallgatható a www.mariaradio.hu oldalon.

Felvidéki Mária Rádió

Hétfőtől péntekig 9, 15 és 18 órától, szombat és vasárnap 15 és 18 órától. Hallgatható a www.mariaradio.sk oldalon.

Erdélyi Mária Rádió

Hétfőtől szombatig 8 és 18 órakor (magyar idő szerint 7 és 17 órakor). Vasárnap délelőtt és délután. Hallgatható a www.maria-radio.ro honlapon.

Hol és mikor követhető élő szentmise-közvetítés?

További összegyűjtött lehetőségek a *Magyar Kurír* oldalán: www.magyarkurir.hu

IMAÓRA

Elváltakért és egyedülállókért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 16 órakor a budapest-belvárosi Szent Mihály-templomban (Budapest V. kerület, Váci u. 47/b).

A Boldogasszony Imaszövetség tagjai a kért imaszándékok mellett rendszeresen másért is fohászkodnak égi Édesanyánkhoz a hét minden napján: hétfőnként az egyedülállókért és a magányosokért, keddenként a katolikus oktatási intézményekért és a fiatalokért, szerdánként az állami és az egyházi vezetőkért, péntekenként az idősekért, a betegekért és a szenvedőkért. Továbbra is szeretettel várják a híveket a tagok sorába. Csatlakozni az egész év folyamán bármikor lehetséges. Bővebb információ: <https://pecsiegyhazmegye.hu/cimke/imaszovetség>

A Szent Imre-kápolna Szereteliang-imacsoportja minden programját megtartja. Az eredeti időpontokban továbbra is otthonaikban imádkozunk. A résztvevők áldást kapnak a megadott időpontban az Öltőszent-séggel. Honlapunkon keresztül elérhetők vagyunk: www.szereteliang.info.hu – programok: márc. 19., péntek 16 óra: keresztút; márc. 26., péntek, 16 óra: keresztút, fájdalmas péntek, Mária keresztútját járjuk.

Nagykilenced – Közös készülődés Szent Rita ünnepére. Budapest központjában található a Szent Rita-templom (1081 Budapest, Kun utca 5.), ami az egyik legismertebb és leglátogatottabb kis templom Pesten. Szent Rita élete viszontagságos volt, sok-sok megpróbáltatással, éppen ezért nehéz sorsú lányok, édesanyák és asszonyok fordulnak hozzá, a lehetetlen ügyek közbenjárójához, hogy segítséget kérjenek. Ünnepe május 22-én van, melyre tisztelői lelkigyakorlat-sorozattal készülnek. Szent Rita 15 éven át viselte homlokán Jézus töviskoszorújának egy sebé, ezért 15 héten át tart az imádságos lelkigyakorlat, mely egyben előkészület a szent ünnepére. Ebben az évben a csütörtök reggel 8 órakor kezdődő szentmisékben Tóth Tamás, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia titkára tartja a lelkigyakorlatos felkészülést, melynek mottója: *Élő vizek forrásánál* (*Elméledések a Jézus Szíve-litániáról*). Ha személyesen nem tud részt venni a szentmisén, a következő lehetőségek segítségével kapcsolódhat be a lelki felkészülésbe: élő közvetítés a <http://www.facebook.com/kalman.toth.520357> oldalon, a későbbiekben a <https://www.szentritatemplom.hu/> oldalon.

Szentmisék Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáért: 2021. április 6., kedd; május 6., csütörtök; június 5., szombat; július 6., kedd; augusztus 6., péntek; szeptember 6., hétfő; október 6., szerda; november 6., szombat; december 6., hétfő. A boldoggáavatási szándéokra mondott szentmiséket 7 órakor a Magyar Katolikus Rádió adásával egy időben a Szent István Rádió is közvetíti a budapest-városmajori Jézus Szíve-templomból.

LELKIGYAKORLAT

Testünk a feltámadás jele címmel tartanak nagybőjti lelkinapot a pálferisek online 2021. március 27-én, szombaton. További részletek: <https://www.palferi.hu/programok/testunk-a-feltamadas-jele-nagy-bojti-lelki-nap-a-palferisekell>

Tavaszi lelkinapok gyásszal és veszteséggel élők számára a Szív Lelkiségi Központban, Tahiban (cím: 2022 Tahi, Villator 7–9. T.: 06/26-387-162), 2021. április 9., péntek 14 órától 11., vasárnap 14 óráig. További információ: 06/30-462-9272 Tegzes Katalin SA nővér programvezetőnél.

ÁLLÁS

TAKARÍTÓNŐT KERESKEK Budapest XII. kerületébe és/vagy Ürömrre, családi ház takarítására, heti 2-5 nap munkavégzéssel (takarítás, vasalás). Elvárás: érettségi, igényesség, munkaszeretet. Előny: jogosítvány, autóhasználat. Ajánlat: versenyes képesítés, hosszú távú munkalehetőség. Jelentkezés fényképes önéletrajzzal: krisztina.szota@humanandmedicwork.hu T: 06/20-365-2425

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPENZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átvesszünk. Budapest VI. kerület, Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154 – nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra között.

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznl is. T.: 06/1-213-5726

SAKKOKTATÁS online www.besakk.com

QUASI-MODO Kft. Padfűtés (svájci fűtőfóliával), harangvillamosítás, toronyóra-felújítás és -kiépítés, programórák, hangosítás, dallamjáték, énekszámkijelző. Honlap: quasi-modo.hu E-mail: kapcsolat@quasi-modo.hu T.: 06/30-940-8223 Sárdi György

ÜZENETKÜLDŐ

Isten áldását kérjük dr. Hausenblasz József (Jósé) számára, születésnapja alkalmából! Sok szeretettel: a Három nővér.

A hirdetések tartalmáért és azok valóságáért a hirdető vállal felelősséget.

AZ ANGYALFÖLDI SZENT MIHÁLY PLÉBÁNIÁN LEHETŐSÉG VAN MÁR SZÓRÓURNÁS TEMETÉSRE IS!

A hamvak egyházi szertartás keretében történő elhelyezése **egyszeri díj ellenében történik, sírhelymegváltási díjjal a továbbiakban nem kell számolni.**

ELÉRHETŐSÉGEK:

1131 Budapest, Babér utca 17/B • **06 1 350 6371** (irodaidőben hívható: **kedd, csütörtök: 15:30–18:30, szerda: 9–12 óráig**)
plebania@szentmihaly.hu • **szentmihaly.hu**

ANGYALFÖLDI
SZENT MIHÁLY PLÉBÁNIA

Ünnepi üzenetküldő

Köszöntse szeretteit az *Új Ember* hasábjain!

Üzenjen húsvétra, névnap, születésnap, házassági évforduló alkalmából, küldje meg gratulációját gyermek születéséhez, sikeres vizsgához vagy más örömteli pillanathoz!

Rövid üzenetében küldje el az ünnepelt nevét és a települést, ahol él, az aprohirdetes@ujember.hu címre.

Levelében, kérjük, adja meg a pontos nevet és címet, melyre kiállíthatjuk számlánkat.

Egy üzenet díja 3000 Ft, amit átutalással vagy csekken tud befizetni, a befizetés beérkezése után sorait legközelebbi lapszámunkban megjelentetjük.

Ünnepeljen velünk – várjuk jelentkezését!

Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap
Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán és a Digitalstandon
Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • Ügyvezető: Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205
KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG
ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2021. MÁRCIUS 12.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Lapszerkesztő: Baranyai Béla • **Lapszerkesztő-helyettes:** Körösi László
Szerkesztőség: Agónás Szonja, Benke Zsuzsa, Bodnár Dániel, Bókay László, Borsodi Henrietta, Fabián Attila, Gátsas Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet, Verestói Nárcisz
Olvasószerkesztő: Kodtek Bernadett
Korrektor: Mester Zsolt • **Tördelés:** Mészáros Ákos
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: ujember@ujember.hu

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu
Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:
+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>
Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3790; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.
Egyéni egy példányos előfizetés belföldről negyedévre: 4050 Ft, fél évre: 8100 Ft, egy évre: 16 200 Ft.
Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

(Folytatás az 1. oldalról)

Hisz József nem csak a Szent Családnak, hanem az egész Egyház nagy családjának, s benne minden egyes családnak hű sáfára, gondviselője és védőszentje.

Egy rövid kis írással szeretnék őszinte tisztelettel és nagyrabecsúlással adózni a magyar családok nagy apostola, Bíró László püspök atya személye előtt, aki hosszú éveken át oly fáradhatatlan lendülettel „hívta a családokat”, katolikus Egyházunk tanítását és szeretetét mindenkor friss elevenséggel és hűséggel tolmácsolva feléjük. A jó Isten áldja, a Szent Család, Jézus, Mária és József oltalmazza, védje őt sokáig. Szeretnék egyben köszönetet mondani az újonnan megbízott „családpüspöknek”, Marton Zsolt váci püspök atyának bizalmáért és barátságáért is. Kuzmányi István főszerkesztő mellett csak az ő bátorítására merek vállalkozni arra, hogy ebben az évben egész decemberig alaposan átgondoljuk – ahogy erre maga Ferenc pápa is nyomatékosan buzdít – az *Amoris laetitia* kilenc fejezetét.

Bevezető írásomban röviden szeretném felvázolni a Szentatyta szándékát, mi indította őt arra, hogy a családot, Jézust, Máriát és Józsefet állítsa különös módon mindennapi életünk középpontjába. Ahogy Ferenc pápa fogalmaz: „Szép dolog arról elmélkedni, hogy az Isten Fiának, mint minden embernek, aki e világra született, szüksége volt a család melegére.” A názáreti Szent Család a világ összes családjá számára modell: biztos vonatkoztatási pontot és egyben állandó ösztönzést is

A végére tartogatott jó bor

Az Amoris laetitia-családév megnyitása

Fotó: Lambert Attila

jelent számára. Továbbá „a názáreti ház vendégszerető falai közt folyt Jézus gyermek-kora örömben, Mária anyai gondoskodásától és József apai törődésétől körülvéve, melyben Jézus megláthatta Isten gyengédségét”. (Részlet a *Patris corde (Apai szívvel)* kezdetű apostoli levélből, melyet Ferenc pápa 2020. december 8-án tett közzé, abból az alkalmából, hogy Szent Józsefet, Mária jegyesét 150 évvel ezelőtt, 1870-ben nyilvánította IX. Piusz pápa az Egyház védőszentjévé.)

József különleges módon egy olyan szent, akire sohasem tekintünk csak önmagában, hanem mindig Máriával és Jézussal, családtagjaival együtt, hiszen szüntelen velük és értük tevékenykedik. Számomra nagyon is beszédes az ő hallgatása. Az evangéliumok egyetlen szavát sem említik, hisz a tevékenység, a munka embere volt, de mindig az isteni sugallatra hagyatkozva cselekedett. Szépen összefoglalja mindezt a szent szájába adva a szavakat Reményik Sándor *József, az ács,*

az Istennel beszél című versében: „Te vagy az atya, – én senki vagyok, / Az Evangéliumban hallgatók, / S hallgatóról az Evangélium.”

A családra vonatkozóan Szent József csendes és mégis annyira eleven, beszédes tanúságtétele mérhetetlenül fontos napjainkban is. Különösen az atyaság, a családapaszág megéléséről van szó, melyet az önzetlen szolgálat jellemez, vagyis a mindig a másikra irányuló, és nem a maga javát kereső szeretet lelkülete. Bakos Rafael kármelita atya

szerint Mária hiteles tiszteletére is tanít minket Szent József: „Amint József, úgy mi is rész-születünk Mária hitében, belépünk a hitébe, és a hit zarándokújtát járjuk” – tanította az *Új Ember* számára 2021. február 14-én, *Nincsen hit engedelmesség nélkül* címmel.

E szerény bevezető írás zárásaként jöjjön még a cím magyarázata: „A végére tartogatott jó bor.” Természetesen az Úr Jézus első csodatettének helyszínére, Kánába kalauzolt minket ez a gondolat. A víz borrá változtatásának csodája

egy menyegzőn történik. Az ifjú pár, illetve a velük együtt ünneplők vidám szívének, boldogságának feltétele mindmáig, hogy Mária közbenjárjon és figyelmeztessen: „nincs több boruk”. Ha mi megnyitjuk szinte már kiüresedett szívünket Urunk előtt, sőt, ha emberileg megteszünk, beleadunk mindent, vagyis az Úr kérésére megtöltjük, mégpedig színiültig, korsóinkat, akkor ő maga is ugyanúgy végbeviszi a csodát. Láthatjuk: ezzel az ember kitörő öröme éppen Isten örömében lesz teljessé, és mindez már az Egyház eucharisztikus menyegzős lakomájára utal. A híres biblikus tudós és Milánó bíboros érseke, Carlo Maria Martini beszélt erről Nairobiban még 1985-ben, *Az Eucharisztia és a keresztény család* címmel. Befelezésül idézzük Martini bíboros úr szavait: „Kánában a bor Krisztus szimbólumává lett. »Először mindenki a jó bort adja... Te pedig mind ez ideig tartogattad a jó bort.« (Jn 2,10) Igen, Jézus maga az »utolsó«, aki az Öszövétség után jött, de ugyanakkor Ő a legtökéletesebben jelenlévő. Ő maga a végére tartogatott jó bor, Isten teljes áldásának élő és személyes jele. És mi történik az ifjú kánai házaspárral? Semmi sem hiányzik már boldogságukhoz. Jézus kisegíti őket egy nehéz helyzetben, és mindezt cserébe nem kér tőlük semmit. Ő egyszerűen ad. Jelenlététől tehát nem kell tartani, épp ellenkezőleg: jelenléte mindig kívánatos. Áll ez ma is minden házaspárra, a kánaira éppúgy, mint bármelyikre a világon, a legkisebb faluban vagy a legnagyobb városban.” (In: Benkő Antal szerkesztésében: Eukarisztikus emlékkönyv)

Villanófényben Kocsi György

A becsülettel végzett munka kiegyensúlyozottá tesz

Nem volt imakönyve, hát kivette a dédmamáját a korporsóból, és amikor a szülei felelősségre vonták ezért, azt felelte: a dédmamának már nincs szüksége rá. Kocsi György családjában nem volt otthon Szentírás. Tizenkét évesen vett egy Újszövetséget, amit a Szent István Társulat adott ki. Két nap alatt elolvasta, és annyira megszerette, hogy mindennap elővette, míg már csaknem kívülről tudta a szöveget. A kötelező katonai szolgálata idején becsempészett a laktanyába egy német nyelvű Újszövetséget, annak segítségével tanult meg németül. Felsőztanulását nem akarta engedélyezni az Állami Egyháziügyi Hivatal, de kispap testvérei kiálltak mellette. A szocializmus idején nem doktorálhatott, ám a rendszerváltás után, harmincöt évesen Tübingenbe ment tanulni, és hazatérve teológiai tanár lett Veszprémben, Budapesten, Kaposváron, Szegeden.

A Magyar Köztársasági Arany Érdemkeresztrel, a Széchenyi Társaság díjával és Gnilká-díjjal kitüntetett Kocsi György Zamárdi és Balatonrendré plébánosa, Zamárdi díszpolgára. A falusi környezetben emberközeli egyházközséget teremtett. Vasárnaponként négy misét mond, és minden alkalommal kiáll a

templom elé, hogy beszélges-
sen a hívekkel; jelen van, meg-
szólít és megszólítható. Nem-
csak a falujában élöket, hanem
a misére távolabbról érkező
nyaralókat is személyesen is-
meri. Gyuri atya fáradhatatlan
építkező, a szó lelki és materi-
ális értelmében egyaránt. Za-
márdi temploma kívül-belül
megújult, és négyszázötven
ember befogadására alkalmas
szabadtéri liturgikus teret ala-
kítottak ki a település üdülőte-
rületén. Kezdeményezésére
közadakozásból francia ba-
rokk orgonája is lett a temp-
lomnak. A hangszer egyedül-
álló a magyar zenei életben,
Zamárdiban rendszerek a
hangversenyek, kiváló orgo-
nista koncerteznek itt. Kocsi
György az orgonaépítést a fa-
lubeliek közös ügyévé tudta
tenni. Minden vasárnap beszá-
molt a munkálatok állásáról,
így köszönte meg az emberek
anyagi támogatását. „Szere-
tem a fizikai munkát, a hívei-
met is gyakran hívom közös
munkálkodásra: együtt ülte-
tünk, rendezzük a templom-
kertet. Munka közben jókat le-
het beszélgetni, így ismerhet-
jük meg egymást igazán. Gye-
rekként szoktam hozzá ehhez;
apám rászorított minket a bá-
tyámmal a munkára. Hiába lá-
zadoztunk, hiába mondtuk,
hogy lám, a szomszéd gyerek
rossz tanuló, mégis játszhat,

mi meg jól tanulunk, és dolgoznunk kell.”

Kocsai György tanító pap. Vasárnapi prédikációi, a televízióban öt éve minden héten elhangzó biblia magyarázatai felelelik az Ó- és az Újszövetség teljességét, és mindig az adott kor társadalmi és történelmi viszonyai közé helyezik a bibliai szöveget. Mondanivalójának emellett aktuális, személyes üzenete is van, eligazítást ad mai kérdéseinkben.

Kocsai György a Somló-hegy lábánál, Borszörcsökön született 1955-ben. Gyerekkorától ministrált, már tizenkét évesen elhatározta, hogy pap lesz. Bencés diákként érettségizett Győrben, majd teológiát tanult a győri, később a budapesti Központi Szeminárium-ban. A szentelése előtt két

rendőrautó állt meg a szülei háza előtt. György fiuk holléte felől érdeklődtek a rendőrök. Pontosan tudták, hogy Budapesten van, a szeminárium-ban, de így akartak félelmet keltetni.

1980-ban szentelték pappá. Szerette volna folytatni a tanulmányait, de nem doktorálhatott, és a fővárost is el kellett hagynia. Papi szolgálatát Búcsúszentlászlón kezdte meg, majd Nagyatád és Iharos következett. Életét végigkísérte az üldöztetés, de ő ezt egyszerűen „munkahelyi zajártalomnak” tartja. Tízéves volt, amikor a hittan miatt egyszer késve érkezett az iskolai menzára, ahol nem akartak neki ebédet adni. Bekopogott az igazgatóhoz, és panaszt tett: „A szocializmus építése köz-

ben éhezem.” Erre az igazgató lement vele az ebédlőbe, utasította a konyhásokat, hogy adjanak enni a gyerekeknek, és még azt is hozzátette: nem szeretné, ha ilyesmi még egyszer előfordulna. A talpraesett fiú később sem hagyta magát, kiállt az igazságot. Ötödikes volt, amikor történelemórán jelentkezniük kellett azoknak, akik hisznek Istenben. „Csak én jelentkeztem, holott mind-egyikünk járt hittanra. Két-órás vita után az osztály álltál az én oldalamra” – meséli. Már pap volt, amikor a rendőrség el akarta venni útlevélét. „Maguk jobban tudnak rá vigyázni, de kérek róla elismervényt” – adta át az igazolványt a rendőröknek. „Nem vettem tragikusan a dolgot, fiatal voltam, és lelkes. Szép Magyarorszáig is, gondoltam.” Azután pedig bejárta az országot.

A rendszerváltáskor végre visszatérhetett ahhoz, amit a szemináriumú évek után megtagadtak tőle. Tanulni akart. Főpásztorra engedélyével Németországba ment, egy plébánián helyettesített, és közben Tübingenben tanult, az Eberhard Karls Egyetem Katolikus Teológiai Fakultásán. Kiváló professzorai voltak, teológiát és keleti nyelveket hallgatott. Öt évet töltött tanulással, majd amikor hazajött, meghívták oktatónak a Veszprémi Érseki

Hittudományi Főiskolára. Görögöt, hébert, ószövetségi keletkezéstant, bibliaismeretet és retorikát tanított, 1998-tól prefektus is volt, emellett pedig plébánusként emelt át a Veszprémtől mintegy ötven kilométerre fekvő Zamárdiban. Azóta is plébánosa a településnek, 2006-tól pedig Balatonendrén is.

„Egyszerre két dolgot teljes odaadással végezni nem lehet, de nekem ez a sors jutott. Soha nem ráztam le magamról a feladatokat, amikre felkérést kaptam. A Jóisten segít. Azt tanultam, hogy amit rám bíz-
nak, azt becsülettel el kell végezni. Ez erőt és örömet ad, kiegyensúlyozottá és boldoggá teszi az embert.” Kocsi György Szent Mártonnal és Márton Áronnal együtt vallja: „Non recuso laborem.” (Nem futamodom meg a munkától.)

A plébánosi szolgálat mellett ma is járja az országot, előadásokat tart, könyvei és fordításai jelennek meg. Töretlenül hajtja az egykori lelkesedését, amely tizenkét évesen odaszögezte a Szentírásához. „Állandóan tanulni kell. Szeretni a teológiát. Ez óv meg a kiüresedéstől, ez segít, hogy adni tudj a másik embernek és önmagadnak is” – vallja.

Trauttwein Éva
Fotó: Merényi Zita

Ahol a Szűzanya is sebeket hordoz

A pápa megáldotta Mária megcsonkított szobrát az iraki Erbilben

A Szentatya március 7-én, vasárnap az iraki Erbilben bemutatott szentmiséjén ott állt az a Szűz Mária-szobor is, amelynek Karemlesben levágták a fejét és a kezét az Iszlám Állam terror-szervezet fegyveresei.

A nagybőjt harmadik vasárnapján mondott szentmisén az erbíli Franso Hariri stadionban Ferenc pápa utalt rá, sok iraki magán viseli a háború és az erőszak sebeit – látható és láthatatlan sebeket egyaránt.

A pápa mellett állt a Mária-szobor, amely szintén sebeket hordoz: az úgynevezett Iszlám Állam vandalizmusának nyomait. A Moszulhoz közel, a Ninivei-fennsíkon fekvő, keresztény többségű Karemles Szent Adday-templomához tartozik a szobor, amelyet részlegesen állítottak helyre: a fejet visszahelyezték, a kezeket azonban szándékosan nem: hogy mindig emlékeztessen a csonkításra, a szobor kezét lazán rögzítették csak a karra.

Március 7-én nyilatkozott az Aci Prensa spanyol nyelvű katolikus hírportálnak Thabet Habeb, a Szent Adday-templom plébánosa, aki elmondta, amikor először meglátta a lefejezett Mária-szobrot egy fotón, elmondhatatlan szomorúságot érzett: „...és tudtam, hogy a templomom is ilyen állapotban van, mint minden más. Sok éven át imádkoztunk ez előtt a Szűzanya-szobor előtt, és most tönkretették. Nagyon fontos volt a plébániánk, a templomunk életében.”

Habeb atya beszámolt arról is, hogy a szobor visszakerül Karemlesbe: „Mire hazaérünk, ő is ott lesz.”

A plébános azt remélte, a Szentatya iraki látogatásának hatására az iraki

kormány és az egész világ rátekinthet, erre a vértanú Egyházra, amelyet segíteni kell, hogy tovább tudja hirdetni az evangéliumot”.

Az erbíli Mária Rádió igazgatója, Szamir Sír még az apostoli út előtt nyilatkozott a SIR olasz hírügynökségnek, s elmondta, a pápai áldás után a Szűzanya visszatér Karemlesbe, ahol a helyi hívek nagyon várják már, hogy „megölelje” őket.

Az Iszlám Állam terrorszervezet 2014-ben hatalmas pusztítást végzett Szíriában és Irakban; a keresztény családoknak és más vallási, illetve etnikai kisebbségeknek választaniuk kellett: vagy áttérnek, vagy meghalnak, vagy elmenekülnek. A Ninivei-fennsíkot 2017-ben szabadították fel a terrorszervezet uralma alól.

Forrás: Catholic News Agency
Fordította: Verestói Nárcisz
Fotó: Vatican News

Az angyalok háza

Fogyatékossgal élő gyerekeket segít a XXIII. János közösség Thaiföldön

A XXIII. János pápáról elnevezett közösség tagjai közül a gyógypedagógus Andreina Volpi érkezett elsőként Thaiföldre, a Pak Kret-i Angyalok Házába (House of Angels): ő vezeti Nonthaburi tartomány északi részén működő intézményt, amelynek tevékenységét nemrégiben bemutatta a Fides hírügynökségnek.

„2020 januárja óta vezetem az Angyalok Házát. Jelenleg ott élek, napi huszonnégy órában jelen vagyok. Az intézményben él egy, a pakagno etnikai csoporthoz tartozó család is; a szülők egy súlyosan fogyatékos fiút és egy egészséges kislányt nevelnek, és segítenek a háztartási és a ház körüli munkákban. Állandó lakóink között van például egy mianmari hölgy, a három hónapos kislányával, aki koraszülöttként jött a világra, és vízfejűségben szenved.

Lakik nálunk három nagyobb gyerek is, akik különböző problémákkal küszködnek: fejlődési visszamaradottsággal, degeneratív megbetegedéssel, gyermekparalízissal és autizmussal. A belső maghoz tartozik még egy pedagógus és egy asszony, aki a háztartásban segít, ők mindennap jönnek” – számolt be a körülményekről Andreina Volpi. A családi ház méretű intézménybe egészséges gyerekek is járnak, akik édesanyjukkal együtt ott töltik a napot.

A gyógypedagógus beszélt arról is, hogy a Riminiben alapított XXIII. János Pápa közösség „mindegyiküknek a fogyatékossgal élő gyerekek gondozásában akar szerepet vállalni, közvetlenül osztva a mindennapjaikban. Bizunk abban, hogy további testvérek is bekapcsolódnak majd az itteni munkába, ezáltal jobban meg tudjuk mutatni magunkat a világnak, és jobban megismerhetnek bennünket az emberek, különösen a nyomornegyedekben élők.”

„Az elmúlt év legfontosabb feladata a gyerekek elátásához szükséges eszközök – többek között ortopéd ágy, gyermekeknek való fürdőkád – beszerzése volt. A kertben játékokat helyeztünk el, hogy szívesen látogassanak el hozzánk egészséges gyerekek is, és ezzel segítsük a gondozottjaink integrációját.”

Az Angyalok Házát 2010-ben alapította a xaveriánus Angela Bertelli nővér, aki 2000-től, Bangkokba érkezése óta a nyomornegyedekben élőket szolgálta, és hivatásos fizioterapeutaként gondozta a fogyatékossgal élőket.

tevékenységet, amely összhangban van a karizmánkkal” – zárta az Angyalok Háza bemutatását Andreina Volpi.

*

A XXIII. János Pápa közösséget Oreste Benzi olasz pap hozta létre 1974-ben. Az első úgynevezett család-otthon harminc évvel ezelőtt nyitotta meg a kapuit, olyan, főként serdülőkorú gyermekek számára, akik valamilyen oknál fogva egyedül maradtak, vagy a saját erejükből nem tudnák megállni a helyüket az életben.

Thaiföld független alkotmányos monarchia Délkelet-Ázsiában, az Indokínai-félszigeten. A lakosság 94,6 százaléka théraváda buddhista. Az országban a második legelterjedtebb vallás az iszlám (4,6 százalék), a harmadik a kereszténység, de ez csupán a lakosság 0,7 százalékát jelenti. Csaknem 200 ezer fős lakosságával Pak Kret Thaiföld harmadik legnépesebb városa.

Forrás: Fides
Fordította: Verestói Nárcisz
Fotó: Asianews.it

Új kiadványt jelentetett meg a Boldog Ceferino Intézet (BCI), „Ti az Egyház szívében vagytok” címmel. A kötet a hazai katolikus cigánypasztoráció kiemelkedő helyszíneit mutatja be, egyházmegyei körképet adva, és külön részletezve a szerzetesrendek szolgáltatásait is. A kiadvány online bemutatóját március 8-án, hétfőn tartották, kerekasztal-beszélgetés keretében.

A könyv bemutatja az egyes helyszínek szerteágazó tevékenységeit, és beszámol a szerzetesek által vezetett szolgálatok sokszínűségéről is. Olvashatunk egyházközségi és civil kezdeményezésekről, az iskola és tanoda színtereiről, szociális és karitatív segítségnyújtásról. A hangsúly mindig az evangélium hirdetésén van, bárhova tekintünk. A kötet megjelenését a „Pasztorációs programok a roma kultúra megőrzésének szolgálatában” projekt tette lehetővé.

A kiadvány online bemutatóját március 8-án, hétfőn tartották, kerekasztal-beszélgetés keretében. A résztvevőket és az esemény nézőit a kötet szerkesztője, a BCI szakmai munkatársa, Bángi-Magyar Anna köszöntötte.

A rendezvény elején Székely János szombathelyi megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Cigánypasztorációs Bizottsá-

Az evangélium átadása a legfontosabb

Bemutatták a cigánypasztorációról szóló új könyvet

gának vezetője, a Boldog Ceferino Roma Misszió vezetője a menyeyi Atya áldását, Szűz Mária és Szent II. János Pál közbenjárását kérte a konferenciára, és fohászkodott a pandémia betegeiért, áldozatiért, az egészségügyi dolgozókért.

A főpásztor a kiadványt bemutatva föltette a kérdést: miért ilyen fontos romákkal foglalkozni? Elmondta, a Debreceni Egyetem 2010 és 2013 között végzett kutatása szerint 876 ezer roma él Magyarországon. A kihívás óriási, a cigányság jelentős része a társadalom periferiájára szorult. A romák 60 százaléka nem végzi el az általános iskolát, ez az arány a többségi társadalomban 9 százalék. A 15–34 év közötti cigányok 38 százaléka nem dolgozik és nem is tanul. A romák 46 százaléka komfort nélküli lakásban él, ez az arány 2,6 százalék a nem romáknál. A nyomor és kilátástalanság döbbenetes, különösen az aprófalvakban. A magyar társadalom elhagyta ezt a vidéket, pedig mindez hatalmas kihívás az egész nemzet számára, el kellene hogy jusson a szívünkhöz a cigányság nyomorúsága – fogalmazott a püspök. Idézte Harrach Péter egykori szociális minisztert: a magyarság két legnagyobb sorskérdése: a de-

mográfiai krízis, hogy nem születik elég gyerek, a másik a cigány testvéreinkkel való együttélés.

Székely János leszögezte: ebben a hatalmas problémakörben a Katolikus Egyház nyilván nem tud egyedül eredményeket elérni, nem tudja megoldani a problémákat, maguknak a roma közösségeknek, a családoknak, a fiataloknak kell elindulniuk a küzdelem, a tanulás, a föl-emelkedés útján, illetve a családok, az oktatás, a szociális háló kell hogy segítsen megoldani ezt a problémahalmazt. Ugyanakkor a keresztény hitnek mégiscsak óriási ereje van, megvilágosító és inspiráló erőt tud adni a romák fel-

zárkózásában. Ha fölismerjük, hogy mindnyájan Isten gyermekei vagyunk, a Teremtő remekművei és így testvérek, Krisztus mindnyájunkért meghalt a kereszten, és hogy milyen nagy érték a család, a tanulás, a munka, egymás segítése, milyen hatalmas öröm egymás segítése, akkor ez rendkívüli lendítő- és lelkierőt adhat mindnyájunk számára a felzárkózás útján. A katolikus cigánypasztoráció ezt a különleges erőt akarja sugározni a cigány testvéreknek.

Ennek a könyvnek a legfőbb üzenete, hogy milyen sokan és milyen sokat tesznek szerte az országban, különböző módokon a cigány testvérekért – méltatta a kötetet a főpásztor. Hozzátette: Egyházunk óriási erénye, hogy plébániaközösségeink, karitász-csoportjaink, szerzetesrendjeink, egyházmegyéink mint apró hajszálerek járják át az egész társadalmat, jelen vagyunk a segítségben, az evangélium hirdetésében. A könyv nagy erénye, hogy arra hív bennünket: a romák segítése nem csak egyes elhivatott emberek dolga, hanem mindnyájunké. Ha az Úristen egyetlen hazába helyezett minket, akkor testvérekként kell viselkednünk egymással. Nem mondhatom azt, hogy nem vagyok őre az én testvérem-

nek. Természetesnek kellene lennie annak: ha a szomszédságunkba vagy a közelünkbe költözik egy roma család, akkor átmegyek hozzájuk, és megkérdem, mire van szükségük. Ez a kötet sokaknak adhat bátorítást, hogyan kezdjük el a közeledést. Képet kaphatunk arról, mások hogyan csinálják; megtalálhatók a könyvben a romákkal foglalkozó intézmények, szervezetek, személyek nevei. A segítség mindannyiunk feladata.

A szombathelyi püspök felidézte: a közelmúltban meglátogatott egy négygyermekes családot. Egyetlen, penészes falú szobában nyomorogtak, nem volt fürdőszoba, WC. Egy gazdag magyar városban ilyen borzasztó körülmények között élnek emberek. Hál' Istennek nagyon sokan megmozdultak, és így tudtak ennek a családnak új, komfortos lakást szerezni.

Nagyon sok jóakarat van az emberekben, csak hiányzik a katalizátor, ami összefogná ezt a sok jó szándékot.

Ha a magyar társadalom kicsit rosszkedvű, depressziós hangulatban segíteni akarunk, akkor ehhez a legjobb út, hogy megfogjuk egymás kezét, felismerjük, hogy a másik testvér, Isten képmása ő is. Az az állapot, amiben jelenleg a

cigányság és a magyarság él, mindnyájunkat betegít. Ez a könyv nagyon nagy bátorítás minden nyitott szívű ember számára, hogy felismerje a másikban, cigány testvéreben a menyeyi Atya által melléje állított testvérét, akivel együtt boldogulhat ebben a közös hazában.

A katolikus cigánypasztoráció jövőformáló közösségei című kerekasztal-beszélgetést Tóth István, a Boldog Ceferino Intézet munkatársa, a hódmezővásárhelyi önkormányzat cigányügyi referense vezette. A beszélgetésben részt vett Kocsis Fülöp hajdúdorogi érsek-metropolita; Kovács Róbert nyíregyháza-huszártlepi szervező lelkipásztor, a Sója Miklós Óvoda és Általános Iskola lelkiigazgatója; Szász Csilla Rita nővér, a Szent Ferenc Kis Nővérei tagja Arlóról és Bárándiné Jánossy Enikő, a premontrei kanonokrend női ága által fenntartott zsámbéki Boldog Gertrúd Központ vezetője.

A kerekasztal-beszélgetésen elhangzott, hogy az utóbbi évtizedekben rengeteg program született a cigányság helyzetének javítására, az eredmény mégis halovány. Ugyanakkor sok minden történt az elmúlt harminc évben, vannak nagyon biztató kezdeményezések, így a Magyar Máltai Szeretetszolgálat, a Katolikus Karitászs tevékenysége vagy az Országos Roma Szak-kollégium létrehozása.

Bodnár Dániel